

LENKIJŲ GYVENTOJAMS VOKIE- ČIAMS VARŽOMOS BALSAVIMO TEISĖS

Yrigoyen Neišsižada Brazilijos Prezidento Vietos

UNGARIJA, GRAIKIJA IR TURKIJA TURI KONFERENCIJĄ

VOKIEČIAMS VARŽOMOS PILIETYBĖS TEISĖS

BERLYNAS, spal. 30. — Vietos laikraščiai praneša, kad Lenkijos gyvenantiems vokiečiams varžomos balsavimo teisės.

Lenkijos valdžia tuos varžymus atlieka įvairiais būdais: Tūkstančiams vokiečių visai draudžia balsuoti. Neleidžia vokiečių kandidatų distriktų sąrašų jungti su visos šalies vokiečių sąrašais. Pagaliau vokiečių grupėms kitoms su kitomis neleidžia turėti susi-
siekimų.

Yra veltus daiktas vokiečia-
ms apeliuoti į T. Sąjungą. Te-
nai neklusdoma mažumų nusi-
skundimų.

PILSUDSKIO AUKOS TVIRTOVĖJE

BERLYNAS, spal. 30. — Lenkijos diktatorius Pilsudski suimtus savo įžymiuosius politinius priešus turi uždarę Brest-Litovsko tvirtovėje. Tarp kitų ten uždarytas ir ai-
triausias vokiečių priešas Ko-
rfanty.

VARGAS BŪSIAS PRE- ZIDENTU

RIO JANEIRO, Brazilija, spal. 29. — Pranešta, revoliu-
cionierių vadai pagaliau sutarę, kad laikinuoju respublikos prezidentu gali būti Dr. Varg-
gas. Jis į čia atvyks šandien, ar rytoj.

TARPUSAVĖ BOLŠEVIKŲ KOVA

MASKVA, spal. 30. — Ve-
dama smarki tarpusavė komu-
nistų vadų kova. Puolamas Rykov ir Bucharin. Norima abu pašalinti iš valdžios prie-
šakio.

FORMOSA SALOJE SU- KILO PUSLAUKINIAI ŽMONĖS

TOKYO, spal. 30. — Ja-
ponijos valdomoje Formosa
saloje sukilo puslaukiniai žmo-
nės. Apie 260 žmonių, japo-
niečių ir salos ramiųjų gyven-
tojų, jie išžudė. Japonijos ka-
riuomenė blaško sukilėlius.

YRIGOYEN NEATSAKO Į KLAUSIMUS

BUENOS AIRES, Argenti-
na, spal. 30. — Pašalintas Ar-
gentinos prezidentas Yrigoyen
laikomas karo laive. Tei-
sėjas Jantus nuryko jį išklau-
sinėti, nes revoliucionierių val-
džia traukia jį tieson už ko-
kius tai nusižengimus jam pre-
zidentaujant.

Prezidentas Yrigoyen atsi-
sakė atsakyti į teisėjo paduo-
damus jam klausimus. Jis pa-
reiškė, jog esąs konstitucinis
Brazilijos prezidentas ir kai-
po toksai atsakomingas tik
kongresui.

PAČIOS DOMINIJOS SKIR- SIS GUBERNATORIUS

LONDONAS, spal. 30. — Britanijos imperijos konfe-
rencijoje po ilgų svarstymų iš-
spręsta, kad pačios dominijos
turi teisę skirti sau guber-
natorius. Tas reiškia, kad Bri-
tanijos valdžia skirdama gu-
bernatorius turi atsiklausti
dominijų ir gauti jų sutiki-
mą.

Be to, dominijų aukštieji
komisionieriai Londone bus
pakeisti ambasadoriais, kad
turėtų tiesioginį susisiekimą
su karalium.

PARYŽIJE AREŠTUOTA 2 ITALŲ ANARCHISTŲ

PARYŽIUS, spal. 30. — A-
reštuota du italų anarchistu,
pas kurių vieną rasta didelės
jėgos bomba. Matyt, jiedu no-
rėjo subombuoti čia fašistų
buveinę.

ŠVENTASIS TĖVAS ŠIAN- DIE SVEIKESNIS, NEGU PIRM 6 METŲ

ROMA, spal. 29. — Šv. O-
nos bažnyčios, New Yorke, re-
ktorius monsign. G. J. Waring
priėmė šventąjį Tėvą šventosios
audience. Amerikos Katalikų
Gerovės Konferencijos
korespondentui jis pranešė,
kad šventąjį Tėvą rado svei-
kesniu, negu 1924 metais, ka-
da jam teko būti audiencejo-
je.

"Pastaraisiais laikais," sa-
kė monsignoras, "teko visur

NAUJAS SAVO RŪŠIES "CARAS"

Krutomųjų vaizdų pramonė ir "basebolininkai" A-
merikoje turi nuosavus "carus" — kaip ir arbitrus spren-
dėjus. Dabar įžymiųjų muzikų, dainininkų ir orkestrų
manadžeriai savo scenai tokiu pat "caru" nuskyrė čia
atvaizduojamą New Yorko advokatą Miltoną Diamond.

DIKTATORIŲ KONFE- RENCIJA

VIENNA, Austrija, spal. 30. — Turkijos sostinė An-
goroj trys diktatoriai turi
draugingą konferenciją. Jie y-
ra: Turkijos prezidentas Ke-
mal paša, Ungarijos ministe-
ris pirmininkas grafas Beth-
len ir Graikijos ministeris pi-
rmininkas Venizelos. Tariai
apie kokias tai draugingumo
sutaris.

Francija ir Britanija atsi-
dėjusios tėjimasi į tos konfe-
rencijos sekmes.

Graikija su Turkija ilgus
amžius labai nedraugingai su-
gyveno. Šiandien ieško draugi-
ngumo ryšių.

BERLYNE BAIGĖS STREIKAS

BERLYNAS, spal. 30. —
Baigė čia 130,000 metalo da-
rbininkų streikas. Užmokėto
klausimas pavestas spręsti
naujam arbitražo teismui. Da-
rbininkai grįžta į darbą seno-
mis sąlygomis.

8 ŽUVO ANT GELEŽIN- KELIO

PARYŽIUS, spal. 30. —
Geneva-Bordeaux keleivinis
traukinis greitai važiuodamas
nušoko nuo bėgių. 8 žmonės
mirė ir 30 sužeista.

girdėti, kad šventasis Tėvas
Pijus XI serga, labai serga.
Tad aš maniau šventąjį Tėvą
matyti sumenkusį, ir senatvės
prisilėgtą. Bet kokia mano lai-
minga nuostaba buvo, kada
priešais save pamaciau Pijų
XI pilną energijos, stiprų ir
sveikutėlį, sveikesnį, negu ma-
tytą pirm šešerių metų."

Jo Eminencija kardinolas
Hayes, New Yorko arkivysku-
pas, yra Amerikos J. Valsty-
bių kariuomenės katalikų ka-
pelionų vyskupo ordinariu, gi
monsign. Waring yra genera-
liniu vikaru.

PROTESTANTŲ VEIKI- MAS FILIPINUOSE

MANILA (per paštą). —
Žinoma protestantų organiza-
cija Y. M. C. A. (Young Men
Christian Ass.) praplėtė savo
veikimą vietos valstybinėse
(publiškose) mokyklose, ku-
rias lanko daug katalikų vai-
kų ir kurios išlaikomos dau-
giausia katalikų piliečių lėšo-
mis.

Vietos katalikų laikraštis
La Defensa Manila prieš tą
veikimą iškėlė protestą ir po-
draug perspėja katalikus, kad
jie to įvykio nepraleistų tylo-
mis.

Neseniai ši organizacija ke-
liems valstybinių mokyklų mo-
kytojams įteikė dovanų. Tie
mokytojai šiai organizacijai
parinko nemažą narių skaičių,
suprantama, nemažai ir katali-
kų.

TRANSJORDANIJĄ UŽ- PUOLĖ PELES

AMMAN, Transjordanija, spal. 30. — Visas apylinkes
užpuolė laukinės pelės ir nai-
kina žeminius pasėlius. Tas
pat yra ir kai-kuriose Pales-
tinės dalyse. Ieškoma priemo-
nių jas kovoti lygiai kaip žio-
gus vasaros metu.

BANKININKAS PALIUO- SUOTAS

GALVA, Ill., spal. 30. —
Vietos turtingą bankininką
Yocum pagrobėjai paliosavo
ir jis grįžo namo. Matyt, jo
žmona piktadariams išmokė-
jo nemažą sumą.

Bankininkas nenori prisidė-
ti prie piktadarių susekimo.

WASHINGTON, spal. 30. —
Einant karo laivynų maži-
nimo sutartimi, iš Amerikos
J. Valstybių karo laivyno iš-
braukta 19 karo laivų — 17
"destrojerių" ir 2 minų "lei-
dėjų."

CHICAGOJE

BEDARBIŲ BUS REGIS- TRUOJAMI LAPKRIČIO 8 DIENĄ

Chicagoje bedarbiai bus re-
gistruojami (suskaitomi) lap-
kričio 8 dieną 352-se valsty-
binės (publiškose) mokyklose.
Tą dieną visi bedarbiai turės
progos nueiti į artimiausias
mokyklas ir užsiregistruoti.
Turės atsakyti į visus lakšte
paduodamus klausimus.

KAIP VALDŽIA GELBSTI BEDARBIAMS

Iškelta nusiskundimų, kad
federalė valdžia užsisuka nuo
bedarbių. Visoj šaly paštoje
veikimas susiaurintas. Tiesa,
nuolatos dirbą darbininkai ne-
paliuosuojami, bet nauji ne-
priimami, net į vietą sergan-
čių arba mirusių.

BUS REIKALINGAS DI- DESNIS FONDAS

Gubernatoriaus paskirtos
komisijos bedarbiais rūpintis
Chicagoje ir Illinois valstybė-
je pirmininkas Getz praneša,
kad bedarbių šelpimui ateina-
nėią žiemą gal bus reikalingas
penkių milijonų dolerių
fondas, bet ne pusantro milio-
no dol., kaip pirmiau buvo
pranešta.

Užpultas ir suraizytas bankininkas

South Chicagoje užpultas ir
peiliu suraizytas Union State
banko prezidentas C. R. Me-
rrill, 54 m. Tas įvykis ties ga-
radžium bankos užpakaly. Du
piktadarių pabėgo nieko ne-
pelnę. Merrill mirė.

Politinė kova

Pirm rinkimų politinė kova
palengva užraukia Chicago-
je. Abiejų politinių partijų
kandidatai kiti kitus akėja,
kad tik rinkimuose gaus vir-
šenybę. Dar porą dienų tęsis
aštri kampanija.

Sukėlė didelį gaisrą

Benamiai bedarbiai sukūrę
ugnį pasišildyti vakar rytė su-
kėlė didelį gaisrą Pere Mar-
quette geležinkelio "yarduo-
se" ties Chicago upe. Sudėję
daug prekių vagonų ir vienas
tusėcis grūdų sandelis.

Areštuotas socialistas G.
Koop, kandidatas į federalius
senatorius, už norėjimą saky-
ti prkalbą vienoj vidumies-
čio gatvė.

Ateina šaltis

Federalis oro biuras skel-
bia, kad iš šiaurvakarų ant
Chicago ateina šalto oro ban-
ga.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

LIETUVIŲ TEATRAS LATVIJOJE

Spalio 12 d. vieno gražes-
nių Rygos amatninkų d-jos sa-
lių (D. Keninių g. 30), Lietu-
vių teatro Latvijoje pradeda
savo veikimą. Atidengimas tu-
rės iškilmingo pobūdžio. Akte-
dalyvus ir "Šviesos" choras.
Statoma J. Maironio 5 v. tra-
gedija "Kęstučio mirtis." Vy-
riausiuose vaidmenyse daly-
vauja aktorės Emilė Paliakau-
skaitė (teatro vedėja), A. Gu-
dzinskaitė — Tolskaitė, Vy-
tauto vaidmenį iš Kauno val-
stybės teatro viešes V. Kup-
tas, Kęstučio vaidmenį rygi-
tis A. Purvinis, Jogailos —
Tomdykas.

Visuomenės susidomėjimas
Lietuvių Teatru Latvijoje ati-
dengimu dideis. Daugelis re-
ngiasi atvykti ir iš provincii-
jos. Latvių visuomenė, ypatin-
gai lietuvi draugai, Teatrą ža-
da sveikinti. Latvių — lietu-
vių vienybės draugijos iš sa-
vo pusės išsiuntė paraginimus
savo 300 narių, atsilankyti į
Lietuvių Teatrą atidengimą.
Savo repertuare teatras yra
pažymėjęs ir keletą latvių ra-
šytojų, kaip Blaumanio, Pete-
rsono kūrinį. "R."

NETAISYTI KELIAI

Lankeliškiai. Lankeliškių va-
lsčiaus valdyba ir gyventojai
nei Vytauto D. metais nepa-
siragino save taisysyti pas sa-
ve kelius. Praeį pavasarį,
vasara ir ruduo baigiasi, o jų
keliuose vis neišvažiuojamos
gijos duobės. Del to darosi
didelė nelygybė: — kituose
valsčiuose žmonės taiso kelius,
kad galėtų žmoniškai važiuo-
ti, į Lankeliškių valsčių turi
per duobes traukytis ir per
balas bristi. "R."

ATGIMSTA VYSKUPO VALANČIAUS LAIKAI

Blaivybei Lietuvoje plėsti
prie vyskupijų tveriasi tam ti-
kri blaivinimo centrai, kurie-
mis vadovaus vyskupų skiria-
mi kunigai. Taip šiomis die-
nomis blaivybei plėsti Pane-
vėžio vyskupijoje J. E. Vysku-
pas paskyrė kun. A. Lipnicką,
o Telšių vyskupijoje J. E. Vy-
skupas — kun. prof. Juodaitį.
Tie kunigai vyskupų priežiū-
roje ir su L. K. Blaivybės d-
jos skyrius, prie kitų organi-
zacijų abstinentių sekcijas, sa-
kys priešalkoholiškus pamoks-
lus, skaitys paskaitas, palaik-
ys vyskupijų visą priešalko-
holinį judėjimą. "Z. P."

VILKŲ DARBELIAI

Antalieptės val. apylinkėje

vis dažniau ir dažniau vilkai
užpuola ganančias bandas. Ru-
gsėjo mėn. 24 d. vieno kaimo
pamiškėje ganant gyvulius i-
mišką įėjo šiurmetinis teliukas.
Piemenys nekreipė dėmesio,
nes manė kad pats ateis. Ne-
sulaukdamie ejo ieškoti, bet ne-
surado. Tik trečią dieną stro-
piai ieškant pavyko surasti
didele tankynė teliuko liku-
čius.

Spėjama, kad vilkai teliuką
įminėtą tankynę įvarė, o pa-
skui papiovė. "M. L."

Šiauliuos vienas tėvas savo
9 metų sūneliui nupirko vai-
kišką šautuvą (montekristą).
Sūnelis bežaidamas rugsėjo
29 d. peršovė 7 metų savo
draugą Br. Poškų; kulka liko
krūtinėje. Gyvybė pavojuje.
"Z. P."

MUSSOLINI SVEIKINA PALIEGIUSIUS KARO VETERANUS

ROMA, spal. 29. — Vakar
minėta aštuonerių metų suka-
ktuvės, kaip fašistai užplūdo
šį miestą ir kaip jie valdo
Italiją.

Ministeris pirmininkas Mus-
solini, vyriausias fašistų va-
das, vakar aplankė Piazzą di
Siena, kur apie 10,000 palie-
gusių karo veteranų buvo su-
gabenta. Tenai jis juos svei-
kino. Berankiai, bekojai ir be
regėjimo karo veteranai šaukė,
kad, prireikus, jie pasirengę
išnaudo pakilti kovon savo tė-
vynės apsaugai.

Kardinolas Sincero laimino
veteranus, karalių ir fašistų
valdžią.

UŽ VISUS NEGERUMUS KALTINA REPUBLIKONUS

BOSTON, Mass., spal. 29. —
Vakar čia atvyko ir pra-
kalbą sakė buvęs New Yorko
gubernatorius Al Smith.
15,000 žmonių klausė jo pra-
kalbos. Reikėjo apie 100 po-
liemontų jam padaryti taką per
žmonių minias iš geležinkelio
stoties.

Buvusis gubernatorius už
visus negerumus kaltino re-
publikonų partiją ir prezi-
dento Hoover'io administraciją.

CHICAGO IR APYLIN-
KĖS. — Išryto lietus ar snie-
gas; šalčiau.

PINIGŲ KURSAS

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sv. sterl	4.80
Prancijos 100 franku	3.90
Italijos 100 lirų	5.20
Belgijos 100 belgu	13.90
Sveicarijos 100 frankų	19.40
Vokietijos 100 markių	23.80

"DRAUGAS"

Šeima kasdien (išskyrus sekmadienius)
PRENUMERATOS KAINA Metams — \$8.00. Pu-
metų — \$3.50, Trims mėnesiams — \$2.00, Vienam
mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00. Pusei Me-
to — \$4.00. Kopija .05c.

Bendradarbiai ir korespondentai rašyti negre-
žina, jei nepradoma tai padaryti ir nepristumdama tam
vėlu pato šenkli.

Redaktorius prima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
dien
Kai bimu kainos pristumdamos pareikalavus.

Alchimai sekančiais dienai priimami iki 5
val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$8.00, Six Months
— \$4.50, Three Months — \$2.00, One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00, Six Months — \$4.00,
Copy — .05c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

VYTAUTO DIENAI PRAEJUS.

Negreit užmiršime Vytauto sukaustuvių paminėjimą, įvykusį spalio 26 d., Chicagoje. Tos dienos neužmirš ir tie, kurie tą dieną buvo pas mus svečiai, t. y. iš kitur atvykę lietuviai ir su mumis dalyvavusieji sveitintuoliai. Grandioziški parodavimai gatvėmis, atkreipusieji Chicago miesto gyventojų dėmesį dešimties tūkstančių žmonių minia, pripildžiusi didžiulę auditoriją, galingas chorų chorų dainavimas, garbingų svečių, ypatingai gubernatoriaus, dalyvavimas, patriotingos kalbos paliko Chicago lietuvius neįsildymo įspūdžio. Tai buvo lietuvių katalikų visuomenės tautinis triumfas, tiek daug gražaus entuziazmo sukėlęs ir pilniausia atatikęs Vytauto Didžiojo sukaustuvių paminėjimui, jo didybės ir jo triumfo prieš penkis šimtmečius prisiminimui.

Chicago lietuviai katalikai aiškiausia įrodė, kaip brangi jiems tautybė, kaip brangus jiems yra Vytautas, didžiausias savo laikų lietuvis karžygis, politikas ir krikščionis. Lietuvių katalikų visuomenėje dega gyva tautybės ugnis ir dėl to juos visiškai teisingai reikia vadinti tikraisiais tautininkais, kurie gyvai atsiliepia, atsiliepia savo darbu, aukomis ir pasišventimu į kiekvieną svarbesnę tautos reiką.

Ta pati Vytauto Diena parodė "tautininkų" (liberalų) veidą. Jie nesidėjo prie Vytauto sukaustuvių paminėjimo, jie mums trukdė, eidami socialistų ir bolševikų pavyzdžiu. Bet nežiūrint socialistų ir bolševikų dienraščių, o "tautininkų" savitaisios agitacijos ir šlykščios agitacijos prieš, nežiūrint ir kai kurių musiečių svyravimo beveik iki paskutinės dienos, Vytauto Diena išėjo taip šauniai, kaip iškilo nedaug kas galėjo tikėti. Vadinasi, prieš vėją nepapūsi, Lietuvių katalikų visuo-

menė nesiduoda savęs klaidinti įvairiems tautos priešams, ji yra tautiniai gyva ir stipri, ji gerbia tautos didvyrius, myli Vytautą, kuris taip aukštai Lietuvos garbę buvo iškėlęs.

Mes čia norime ir kitą be galo gražų apsišviešimą pabrėžti. Vytauto sukaustuvių dalyvavo labai daug mūsų jaunimo. Šv. Kazimiero Seserų vedamos akademijos mokinės, Marijonų Kolegijos mokiniai, kai kurios L. Vyčių kuopos dalyvavo iškilinėse in corpore. Jei pridėsime keliolika mūsų parapijinių chorų, daugybę pavienių, rezultate gausime, kad bent ketvirta, o gal ir trečia dalyvių dalis buvo jaunimas. Tas faktas mus tikrai džiugina, nes tai parodo, kad lietuvių katalikų jaunimas ir-gi tebėra tautiškai gyvas ir, pasistiprinęs Vytauto dvasia, ateityje dar daugiau to gyvumo žada parodyti. Tat, ir tuo žvilgsniu Vytauto Diena daug davė.

Berods, neklysimė pasakę, kad spalio 26 d. Chicago lietuviams buvo tautinio atsi-gaivinimo diena. Patys Vytautą geriau pažino, jo vardą ir kitų tautų tarpe plačiai pagarsinome ir padarėme naujų pasiryžimų vytautiškai laikytis ir kovoti už lietuviybės išlaikymą Amerikoje.

LIETUVOS KATALIKŲ VEIKIMAS.

Spalio mėnesio pirmomis dienomis Kau-ne įvyko Lietuvos Katalikų Veikimo Centro konferencija. Šios konferencijos laukta ne tik pačioje Lietuvoje, bet laukėme ir mes, nes buvo įdomu kaip, ypatingose sąlygose gyvenant, nusistatys Lietuvos centro ir provincijų katalikų veikėjai. Konferencija susidomėjimas buvo didelis. Joje dalyvavo 638 asmenys, jų tarpe 204 skyrių igalioji atstovai. Konferencijoj dalyvavo Apaštalių Sosto Nuncijus, visi Lietuvos vyskupai. Skaitytą paskaitos aktualiausiais katalikų akcijos klausimais, priimta rezoliucijos, kurių svarbiausios:

1) ruošti eucharistinius kongresus vyskupijose, 2) steigti atskiras vyrų katalikų sekcijas prie K. V. C. skyrių, 3) kad būtų sugrąžintos suvalstybtos kat. "Saulės" ir "Žiburio" gimnazijos ir kad visoms naujai įsisteigusioms ar esančioms kat. mokykloms būtų teikiama pilna valstybės pašalpa, 4) nukentėjusiems nuo kat. akcijos steigti pašal-pų fondą, 5) kad būtų leista kat. mokytojas ir valdininkams dirbti kat. akcijoj, 6) kad būtų sugrąžinta moksleivių ateitininkų veikimo laisvė, 7) katalikų religijos dėsnių skautų brolijoje apsauga ir kt.

KVC. organas "M. L.", rašydamas apie konferenciją sako: "Atėjo laikas, kad katalikų veikimas būtų laisvas ir būtų pareiga visiems laisvų užsiėmimų žmonėms, darbininkui ir ūkininkui, valdininkui bei mokytojui. Niekas už katalikų veikimą neturi būti kaltinamas ir baudžiamas."

Tas pats laikraštis pastebi, kad artimiausio laiko uždaviniai yra: 1) steigti katalikų vyrų organizaciją, 2) katalikų darbininkų draugiją, 3) katalikų veikimo fondą.

Kodel ant Lietuvos Pusgraišių parašas nėra Lietuviškas, o Gudiškas? Vytauto gadyneje šiaurės Europoje buvo priimta visus dokumentus rašyti arba Lotynų kalba, arba Rusų. Lenkai ir Kryžiai rašydavo dokumentus Lotyniškai ir ant pinigų parašus dėdavo tik Lotyniškai; o lietuviai nenorėdami pasiduoti nei Lenkų, nei Kryžiuočių įtakai, savo dokumentus rašydavo Baltųjų kalba ir ant savo pinigų dėdavo tik Gudišką parašą. Kita svarbi priežastis vertė Gudų raštą vartoti, tai kad Lietuva valdė milžiniškus Rusijos plotus nusidriekusius net iki Juodųjų jurių, Lietuvos valstybėje Gudiškai kalbančių buvo keleriopai daugiau nei Lietuvių, ir prekyba buvo vedama daugiausia su Gudais ir Totoriais, taigi Gudų kalba turėjo patapti ne tikrai dokumentine bet ir prekybine kalba.

Stronczynskis ir kiti numizmatikai savo veikaluose pažymi, kad čia aprašytos monetos, su parašu HEYAT, kaldino Vytautas. Bet dr. Gumowskis norėtų tą

faktą užginčyti ir sako, kad tas monetas kaldino Jogaila. Jis net po tokių monetų iliustracijomis (Numizmatyka Litewska", Tab. II, Nr. 28-32) dėdą parašą "POL-GROSZE WILENSKIE JAGIELLY". Kaipio kuriozą čia paduodu dr. Gumowskio "argumentus":

1). — Dr. Gumowskis sako, kad ant tų Pusgraišių nėra Vytauto vardo, — gi ant Rusijos kunigaikščių pinigų visuomet matosi kunigaikščių vardai.

Mano pastabos: Faktas yra, kad Rusijos kunigaikščiai nevisuomet dėdavo savo vardą ant pinigų. Mano kolekcijoje ir pas kitų numizmatikų randasi įvairių XIV ir XV šimtmečio Rusiškų monetų su žodžiu HEYAT, bet be kunigaikščio vardo. Vytautui Didžiajam nereikėjo savo vardo ant Lietuvos pinigų dėti, nes jo herbas kryžius ir ragotinė aiškiai pasako kam tos monetos priklauso. Heraldikoje nėra žinoma, kad apimt Vytauto, bet kas kitas vartojęs panašų herbą. Beje, Lenkijos Karalius Jogaila kaldino Ru-

Aplink Afriką.

Prof. K. Pakštas.

LAISKAS DEŠIMTAS.

Per Afrikos Nugarkaulį.

(Tęsa)

Tik keliolika metrų ir kelių sekundų momentas ir mūsų visas vežimas vienu šonu pakilo, susvyravo, sudrebėjo, kaip dabar dreba mano ranka šį įvykį aprašydamas. Vos, vos, bet visgi neapsivertėm, nemaloniam girių plėšiko ir kraugerio glebin. Užgirdom tik keistą suniurnėjimą, o smarkiai išsibėgėjęs automobilis vis darėjo pirmyn, mes gi šaukėm ir beveik keikėm p. Cerqueirą, kad nesustabdo motoro. Jis gi nesutiko tuojau sustabdyti mašiną, aiškindamas kad šis žveris labai pavojingas, nepaprastai gajus ir miklus ir gali mus staigiai užtakuoti net ir automobiliuje sėdinčius. Kilo tarp mus nervingi ir pikti ginčai. Galop automobilis tapo sustabdytas ir, pasuktas užpakaliu atgal. Privažiavę tragedijos vietą, svarbiausiojo aktoriaus — geparo — ant kelio jau neberadom: jo jau išokta giron ir pasislėpta. Reikėjo ieškoti ir šautuvais atakuoti. Bet jis sužeistas, todėl labai pavojingas. Dabar tarp mus kilo dar ilgesnis ir piktesnis ginčas, tikras lermas. Dauguma laikėsi nuomonės, kad iš automobilis lipti labai rizikinga: gal geparas pasislėpęs jau tyko ant mus šokti ir kas bus jei pirmasai šuvis jo nenuoš? Vienas tik čiuptelėjimas jo aštrių nagų gali žmogų priversti užmiršti visas šio "svieto marnastis". Nežinau, ar drąsa stumė p. Cerqueirą pasukti ant geparo automobilį, ar tikrai bendras impulsas, visus mus apsvaiginęs. Ir dabar nežinau, ar drąsa ar tik nepaprastai įdomumas stumė mane įvirtusiai agituoti savo kelionės draugus leisti atakoti, lipti iš automobilis ir atidengti barstytais ne grupėms, kaip pas leopardą, o betvarkiai. Del šio gyvulio rūšies ir var-

su paruoštais revolveriais. Dr. Biker ir aš, kad ir neprityrę šaulys, ėjom su šautuvais, o negriukas Antonio švietė stiprių švyturiu, kurs sviedė ilgą ir plačią šviesos srovę į apdžiuvusius krumus. Nei ant kelio, nei krumuose kraujo ženklų nesimatė. Aplaužytas šonkauliais gyvulis turbut dar ne ant mirties patalo. Keletas pėdų vieškelio smely išdavė mums kryptį, kur gyvulio pasislėpta. Pasukom į šiaurę nuo kelio, į visas puses švaisydami šviesos srovę. Labai toli nereikėjo eiti. Greit vėl mūsų šviesos šviesos atsimušė dvi aki ir už 40 ar 50 metrų nusišypsojo toks baisus plėšrios bestijos veidas, kokio nesimorėtų dažnai gyvenime matyti. Tarp smulkių medelių lapų trumpoj akimirkoje neižiūrėjom ar jis tupi, ar stovi, ar guli. Šioj kritiškiausioj akimirkoj nebūvo ir laiko vėpsoti. Nei nepajutom kaip mūsų atstatyti šautuvų vamzdžiai išleisdė kulkas. Krumai tik sušlamėjom ir neriškos formos sutverimas striktelėjo vais, man pasilieka ne visai aiškus: galutinai jis paaiškės, kai gyvulio uodą gadėsiu parodyti zoologijos žinovams ar pasiteirauti mokslineje literatūroje.

Sunkoką žverį įsiritom automobiliu, jau ir taip prikrautą visokių kelionės reikmenų, ir aprinę bei patenkinti dundėjom į artimiausį miestelį Vila Luso. Čion atvykom tik vidurnaktį ir kiek paklaidžioje po nepažįstamas gatves plačiai išsidreksio miestelio galop pamatėm parašą "Hotel Floresta". Prisibeldėm ternus, apsinakvojom, bet visi neramiai miegojom, sapnuodami visokias baisenybes. Rytoj, sekmadienį, mūsų grobis sukėlė miestely didžiausią sensaciją. Žveries kailio pažūrėti susirinko visa miestelio didomenė su apskrieto viršininku priešaky. Kad jį nušovėm — niekas nesistebėjo: tai pa-

Šimet suėjo 300 m. nuo įsteigimo Jersey City, N. J., miesto. Ta proga policijos komisisionierius Linoma, Amerikos lakūnui Lindbergh'ui suteikė garbės būti to miesto policininku.

do kilo tarp mus ginčų: mat portugalai vadina jį onca (on-sa), tačiau man rodosi, kad oncos vardu jie čia krikštiją keletą rūšių leopardų ir gepardų. Daug jų jiems atrodo oncos. Šis klausimas, neturint su savim reikalingos literatūros ir nesusitinkant su žino-vais, man pasilieka ne visai aiškus: galutinai jis paaiškės, kai gyvulio uodą gadėsiu parodyti zoologijos žinovams ar pasiteirauti mokslineje literatūroje.

Sunkoką žverį įsiritom automobiliu, jau ir taip prikrautą visokių kelionės reikmenų, ir aprinę bei patenkinti dundėjom į artimiausį miestelį Vila Luso. Čion atvykom tik vidurnaktį ir kiek paklaidžioje po nepažįstamas gatves plačiai išsidreksio miestelio galop pamatėm parašą "Hotel Floresta". Prisibeldėm ternus, apsinakvojom, bet visi neramiai miegojom, sapnuodami visokias baisenybes. Rytoj, sekmadienį, mūsų grobis sukėlė miestely didžiausią sensaciją. Žveries kailio pažūrėti susirinko visa miestelio didomenė su apskrieto viršininku priešaky. Kad jį nušovėm — niekas nesistebėjo: tai pa-

si, veikia. Katalikų Veikimo Centras, subūręs katalikų pajėgas ir krūvą, daug gero padarys Lietuvai ir visai mūsų tautai.

prastas dalykas. Bet kad geparas nesitraukė automobiliui iš kelio ir kad mes drįsom leist ant jo mašiną — tai daugeliui atrodė kaip pasaka. Šios rūšies susidūrimo su gepardu čia niekas dar neturėjęs.

(Bus daugiau)

PRANEŠIMAS

VYTAUTO KOMITETO VALDYBAI.

Vytauto Komiteto centro valdybos ir Finansų Komisijos svarbus susirinkimas bus penktadienio vakare, spalio 31 d., lygiai 8 val. vakare, "Dr. augo" Redakcijoje.

Skyrių dėmesiai.

Vytauto Komiteto skyrių kolonijose valdybos prašomos tuojau sutvarkyti išdalintų Vytauto medalių reikalus ir pinigų už parduotus medalius kuogreičiausia grąžinti į centrą t. y. Finansų Komisijai.

Visam Vytauto Komitetui.

Vytauto Komiteto Centro, visų komisijų iš visų kolonijų skyrių svarbus susirinkimas bus sekmadienį, lapkričio 2 d., 2 val. po pietų, Aušros Vartų par. salėje.

L. Simutis,

Vytauto Komiteto pirm.

LIETUVOS PINIGAI VYTAUTO DIDŽIOJO GADYNĖJE

(Medžiaga Lietuvos Tautinei Numizmatikai).

—Rašo Dr. AL. M. RAČKUS—

(Tęsinys)

Koks buvo Vytauto Didžiojo tikslas kaldinti Pusgraišius "blindelių" pavydai, tai lieka neišsiaiškinamam galvosūkiui. Gal tokie Pusgraišiai turėjo kokią simbolišką reikšmę; gal tam, kad falšuotojams sunkiau būtų tokius pinigus padaryti; gal buvo norėta, kad žmonės galėtų juos lengvai pažinti; gal buvo norėta, kad tos monetos visu kuo skirtusi nuo Lenkų ir kitų kaimynų monetų, nes Lietuvos Pusgraišiuose buvo dūsyk grynesnis sidabras (XVI prabos) nei Lenkų "pogroszo" (VIII prabos) nors Lenkų moneta atrodė gerokai didesnė ir storesnė.

Kodel ant Lietuvos Pusgraišių parašas nėra Lietuviškas, o Gudiškas? Vytauto gadyneje šiaurės Europoje buvo priimta visus dokumentus rašyti arba Lotynų kalba, arba Rusų. Lenkai ir Kryžiai rašydavo dokumentus Lotyniškai ir ant pinigų parašus dėdavo tik Lotyniškai; o lietuviai nenorėdami pasiduoti nei Lenkų, nei Kryžiuočių įtakai, savo dokumentus rašydavo Baltųjų kalba ir ant savo pinigų dėdavo tik Gudišką parašą. Kita svarbi priežastis vertė Gudų raštą vartoti, tai kad Lietuva valdė milžiniškus Rusijos plotus nusidriekusius net iki Juodųjų jurių, Lietuvos valstybėje Gudiškai kalbančių buvo keleriopai daugiau nei Lietuvių, ir prekyba buvo vedama daugiausia su Gudais ir Totoriais, taigi Gudų kalba turėjo patapti ne tikrai dokumentine bet ir prekybine kalba.

Stronczynskis ir kiti numizmatikai savo veikaluose pažymi, kad čia aprašytos monetos, su parašu HEYAT, kaldino Vytautas. Bet dr. Gumowskis norėtų tą

faktą užginčyti ir sako, kad tas monetas kaldino Jogaila. Jis net po tokių monetų iliustracijomis (Numizmatyka Litewska", Tab. II, Nr. 28-32) dėdą parašą "POL-GROSZE WILENSKIE JAGIELLY". Kaipio kuriozą čia paduodu dr. Gumowskio "argumentus":

1). — Dr. Gumowskis sako, kad ant tų Pusgraišių nėra Vytauto vardo, — gi ant Rusijos kunigaikščių pinigų visuomet matosi kunigaikščių vardai.

Mano pastabos: Faktas yra, kad Rusijos kunigaikščiai nevisuomet dėdavo savo vardą ant pinigų. Mano kolekcijoje ir pas kitų numizmatikų randasi įvairių XIV ir XV šimtmečio Rusiškų monetų su žodžiu HEYAT, bet be kunigaikščio vardo. Vytautui Didžiajam nereikėjo savo vardo ant Lietuvos pinigų dėti, nes jo herbas kryžius ir ragotinė aiškiai pasako kam tos monetos priklauso. Heraldikoje nėra žinoma, kad apimt Vytauto, bet kas kitas vartojęs panašų herbą. Beje, Lenkijos Karalius Jogaila kaldino Ru-

sijai "kwartnikus", bet tik su Lotyniškų parašu MONETA RVSSIE; taipgi randasi jo pusgraišių Rusiškai Galicijai, bet su Lotyniškų parašu MONETA LEMB-VRGENSIS. Nei vienoje kolekcijoje, nei numizmatinėje literatūroje nesiranda Jogailos monetų su Rusiškų parašu. Tad dr. Gumowskio pasakojimas, kad Pusgraišiai su Gudiškų parašu HEYAT priklauso Jogailai, tikrenybei neatitinka. Jie priklauso Vytautui.

2). — Savo pirmojo "argumento" sustiprinimui, dr. Gumowskis dar štai ką rašo: "Lygiai kaip Skirgaila, taip ir Vytautas nebuvo paveldėtojas kunigaikščiais, bet gavo tas kunigaikštijas iš Jogailos rankų ir tikrai lygiaiškai ir ne jie, bet Jogaila buvo nuolatinis didžiausio kunigaikščio, tikriau pasakius anksčiau-siuoju Lietuvos kunigaikščiu (supremus dux Lithavie). Jogaila dalinėjo ir atiminėjo iš brolių įvairias Lietuvos kunigaikštijas, o didžiųjų kunigaikštiją davė specialiai Vytautui — sulyg Długoszo —

tiktai 1399 m. iki jis gyvens, pasilikdamas sau teisę po Vytauto mirties kunigaikštiją atsiimti. Delto ir tų laikų monetos neturi, kaip regime, aiškios fizionomijos: pelnas iš mintosėjo galbut Vytautui, bet mintą jo vardo dar neišdriso padėti". ("Podobnie jak Skirgiello, tak i Witold nie byli dziedzicznymi książętami, lecz mieli sobie oddane te księstwa z ręki Jagielly i tylko czasowo i nie oni, lecz Jagiello byl stale wielkim księciem, a własciwie najwyższym księciem litewskim (supremus dux Lithavie). Jagiello dawal i odbieral braciom rozmaite księstwa litewskie, a wielkie księstwa specjalnie dal Witoldowi — wedle Długosza — dopiero 1399 r. na dożywocie, czyli zastrzeżł sobie po śmierci Witolda prawo odbioru. Z tego powodu i monety oweczesne nie mają, jak widzimy, wyraźnej fizjonomji: dochod z niemiej szedł prawdopodobnie dla Witolda, ale imienia jego nie odważyła się mienića jeszcze polozyć"). — Numizm. Litewska p. 44.

Prašau į Mano Kampelį

Rašo prof. Kampininkas.

PROF. KAMPININKO RADIO.

Istorinis Vytauto bilijūso paminėjimas dideliu skardu eina per visą Chicagos lietuvių stolyčią. Katalikai džiaugiasi gražiu bilijūso pavykiu. Cicilistai nėra vienos nuo monės. Jų gazieta, fakto prišpirta prie sienos, padarė "givap", o jenerolai be žalnierių vieni viešai pripažįsta pasiutiską, kaip jie sako, "Drągo" įtaką visuomenė, nes sutraukti 10,000 minių vienon vieton, surengti tokią programą, tai ne donacų suvalgyti. Bet kiti ginčija, kad jų gazieta su visais tamsiais (ir labai žioplais — prof. K.) pūslėmis bėgiojo strytais, bet vyrais ir-gi nebe įtakos. A-

na, sako, mūsų gazieta man-
dresnių dalykų gali padaryti, t. y. surengti pikniką ir ja-
me išrinkti gražiausią pus-
nuogę mergę! Vot, čia tai

darbas! Svarbesnio nuveiki-
mo socializmui, sako, jau ne-
begali būti. Prof. Kampinin-
kas pastariesiems pripažįsta tiesą.

Sandariečiai sako, kad toks
šumnus katalikų Vytauto bi-
lijūso paminėjimas visus jų
"principus" ištaškė. Kelios
skeveldros buvo patekę net
Ashland Auditorijon ir pas-
dūris, ant trepų, susėdę ste-
bėjos ir liūdnei mirksėjo.

Geriausia dėjos su komunis-
tais. Vytauto bilijūso paminė-
jimas jiems razumo suteikė.
Visą laiką jie garbino "Vy-
tautą mažąjį". Kai katės su
puslėmis bėgiojo strytais, bet
spalių 26 d. daugelis, pamir-
šę savo "Vytautą", medaliais
krutines pasipuošę, Ashland
Auditorijoj Vytautą Didįjį pa-
gerbė. Ir himnus giedant su
visais stovėjo. Bravo!

LABDARYBĖS SKYRIUS

KITAS SVARBUS ĮVYKIS.

Praėjus didelėms Vytauto
sukaktuvių iškilinėms, su-
traukusioms dešimtimis tuk-
stančių lietuvių, dabar jau lais-
kas pradėti rimtai rūpintis
Lietuvių R. K. Labdaringosios
Sąjungos seimu, kuris įvyks
lapkričio 16 d., šv. Kryžiaus
parapijoje. Tai kitas įvykis,
kuris turėtų sudominti visą
mūsų visuomenę. Ypatinai
šiais laikais, kada be papras-
tų Sąjungos nuolat dirbamų
reikalų, atsiranda kiti, kurie
yra neatsidėliotini.

Nedarbas ir bendra biznio
depresija palietė ne vien Jung-
tines Valstybes, bet visą pa-
saulį. Palietė ir mus, Ameri-
kos lietuvius. Nors mūsų žme-
nės yra kantrūs, tačiau jau
užtinkame tokių šeimynų, ku-
rios ne vien skundžiasi, bet
greitos pašalpos yra reikalin-
gos. Tuo susirūpino Labda-
ringoji Sąjunga, sušaukė tam
tikslui specialį susirinkimą,
kuriame nustatyta planai ne-
darbo ištiktų lietuvių šeimynų
šelpimui. Bet to neužteks.
Reiks, kad ir Sąjungos sei-
mas šiame reikale tartų savo
autoritetingą žodį. Reiks ta-
darbą taip pavesti, kad nelik-
tų nei vienos vargo ištiktos
lietuviškos šeimynos, kuri ne-
būtų aprūpinta. Čia turėsime
pritaikinti tą gražų vienybės
obalsį — visi už vieną, o vie-
nas už visus. Aišku. Kada vi-
si sustosime į darbą, susibur-
sime į Labdarių sąjungą, ta-
da puikiausia pajėgsime ap-
rūpinti visus pašalpos reika-
laujančius šiais nedarbo lai-
kais.

Bet, mes labdariai, dienos
klausimais besirūpindami, ne-
galime nukrypti ir nuo tų
tikslų, kurių siekiame. Mes
privalome varytis pirmyn prie
priešlaudo statymo. Esame
nupirkę gražų ūkį. Nupirko
me skolon, kurį iki šio sei-
mo ryžomės išmokėti, tačiau
to padaryti nepajėgėme.

Del ko taip, seime apie tai

turėsime plačiai pasikalbėti,
pasitarti. O gal įvyks ir neti-
kėtų dalykų! Gal atsiras dr-
jų, kuopų ir pavienių asme-
nų, kurie seime padarys au-
ką? Dieve, duok! Draugijos,
biznieriai, profesionalai ir ki-
ti turi gavę iš centro laiškus,
kuriuose nurodoma svarbus
reikalas dalyvauti svarbiame
labdarių seime ir kiek galint
paremti labdarybę aukomis.

Beruošiant seimo progra-
mą, bus spausdinama pro-
gramo knygelė. Kuopų prašo-
mo padirbėti, kad parinkus į
tą knygutę apmokamų skelbi-
mų savo kolonijose. Biznie-
riams iš to bus geras pasigar-
sinimas, o labdarybei atliks
keletas dolerių, kurie šiuo tar-
pu taip labai yra reikalingi.

Taigi, seimas čia pat —
į darbą!

Labd.

LABDARIŲ ATSIŠAUKI- MAS Į DRAUGIJAS.

Labdaringosios Sąjungos
11-tas metinis Seimas įvyks
lapkričio (Nov.) 16 d., 1930,
šv. Kryžiaus parapijoje ant
Town of Lake.

Seimas prasidės iškilmingy-
mis šv. Mišiomis už visus mi-
rusius Labdarius ir Gerada-
rius.

Seimas prasidės 2 val. po

pietų, Krenčiaus salėj, 4600
So. Wood St.

Brangūs broliai ir seserys
lietuviai! Mes jau daug kar-
tų prašėme jūsų aukų. Da-
bar štai ir vėl įdrištame kreip-
tis į jus tuo pat. reikalu. Pra-
šome ne sau, bet tiems, dau-
gelis kurių nei prašyti neįsten-
gia. Tokių vargų yra senelių
ir našlaičių tarpe.

Nei vienai tautai netrūksta
biednyų, netrūksta jų nei lie-
tuvams. Labdaringoji Sąjun-
ga savo darbą varė nuo pat
pradžios, ji tebetėsia ir dabar.

Labdaringoji Sąjunga pas-
tatė šv. Kryžiaus ligoninę,
kuri neša naudą mūsų tautai,
teikia pagalbą ligoniams ir
kelia lietuvių vardą. Mūsų
ligoninė priskirta prie pirmo-
jo laipsnio Illinois valstijoj.

Tuomi Labdaringoji Sąjun-
ga nesitenkino. Nupirko gra-
žią, didelę iš 141 akro far-
mą, 19 mailių nuo Chicagos.
Toj farmoj bus įrengta naš-
laičiams ir seneliams prieglau-
da. Farma dar neišmokėta, o
priešlaudo įrengimui reikia
daug lėšų. Todel prieš akis
turime didelį darbą. Bet tai
toks darbas, kuriuo visi ger-
simės, didžiuosimės ir kuris
naudą neš.

Tad broliai ir seserys, sto-
kite Labdariams į talką, bū-
kite dalininkais didžio ir gar-
bingo darbo.

Ligoninė dar neišmokėta,
farma skolos turi \$13,900. Už
skolas prisiema mokėti nuo-
simčiai. Šių metų Sąjungos
Seimas stengsis panaikinti
skolas ir su jūsų uolia pagalba
tas bus padaryta.

Aukus siųskite Labdaringo-
sios Sąjungos išdininko kun.
F. Kudirkos vardu 2334 So.
Oakley ave., Chicago, Ill.

Be to prašome atsakyti į
šiuos klausimus:

Ar jūsų organizacija yra
Labdarybės garbės narys?

Ar jūsų organizacija moka
metinę mokestį Labdarybei?

Ar jūsų organizacija prigū-
li prie Labdaringos Sąjungos?

Ar jūsų organizacija yra
suteikusi auką labdarybei?

Organizacijos vardas.

Kiekviena dr-ja prie Lab-
darybės prigulinti moka per
metus \$5.00 ir aukščiau. Me-
tuose užsimokanti dr-ja gali
dalyvauti per savo atstovus
Labdarybės Centro ir kuopos
susirinkimuose, taip-gi seimuose.

Dr-ja įstojudi į garbės na-
rius lieka amžina narė su pa-
vienu garbės narių teisėmis.

Jei jūsų draugija dar nėra

Labdaringosios Sąjungos na-
rė, tai galėtų padaryti da-
bar. Mokėti galėtų po \$25 per
keturis metus.

Labdaringosios Sąjungos
Centro Valdyba:

A. Nausėda, pirm.,
P. Fabijonaitis, rašt.,
Kun. F. Kudirka, išd.

IS DIEVO APVEIZDOS PAR.

Labd. Są-gos 4 kp. turėjo
mėnesinį susirinkimą spalio
19 d., parapijos mokyklos
kambarį.

Nors neskaitytinas būrelis
narių atsilankė, bet visi užsi-
briežė veikti, visas progas iš-
naudoti, kada tik bus galima.

Kuopa gana sparčiai žen-
gia pirmyn, kaip darbas, taip
ir tvarka. Dabar įsigijo kny-
gutes įplaukų ir išmokėjimų.

Be to, da gali ir kitai kuopai
parduoti, jeigu kuriai reikia.
Kreiptis reikia prie pirm. P.
Valuckio.

Per šį susirinkimą prisira-
šė porą naujų narių. Mėnesi-
nių mokesčių įplaukė \$3.40.

Į Labd. Seimą, lapkr. 16 d.,
išrinkta penki atstovai (vės).

Taip pat rengiamasi prie
Centro rengiamo "bunco par-
ty". Tai "party" O. Buvi-
dienės aukoją "stiching". Ma-
tosi, kad žmonės pradeda
daugiau labdarybę suprasti.

Reikėtų, kad ypač lietuviai ka-
talikai, kaip vyrai, taip mo-
tery priklausytų prie Labd.
ir priklausydami prisidėtų
prie gero mielaširdingo dar-
bo ir tuo pat sužinotų labda-
rybės veikimą, nereikėtų vi-
sokių užmetimų ir kalbų klan-
syti.

Priklausyt prie labdarybės
labai lengva. Mėnesinių mokes-
čių \$1.20 už visus metus, 10c.
konstitucija. Tat viso \$1.30.

PAIN-EXPELLER

Naudokite išlaikiniui nuo
Skaudamų Muskulų
Peršalimų
Skausmų Krutinėje
Sustingusio Sprando
Pečių Skaudėjimo
Išsinarinimų ir
Ištempimų
Neuralgijos

Peršaliminkite, kad gaumė tik-
rai! INKARO vaistai žinomi ant
pakelio pagelbės jums apsaugoti.
Knygute, kurioje paduodama pilni
nurodymai naudojimui PAIN-EX-
PELLERIO daugely atsitikimų, pri-
dedama prie kiekvienos butelės.

Paršaudus vienos vaistinės
pe 35c. ir 70c. butelis.
Arba galima užsisakyti stačiai iš

The Laboratories of
F. A. LICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

Susirinkimai įvyksta kas
trečias nedėldienis kiekvieno
mėnesio, mokyklos kambarį
No. 1.

Nesiradus daugiau svarbių
reikalų, susirinkimą uždare
pirm. malda.

Valdyba.

LABDARIŲ "BUNCO" JAU ČIA PAT.

Town of Lake. — Labda-
ringos Sąjungos 1 kuopa ren-
gia "bunco party", 31 dieną
spalių, šv. Kryžiaus parapi-
jos svetainėje.

Labdaringa Sąjunga yra ta
kilni organizacija, kuri rūpi-
nas visais labdaringais dar-
bais; be to rūpinas ir seneliais
bei pavargeliais.

Labdaringos Sąjungos 1
kuopoj ir-gi jų netrūksta. Yra
bent keletas, kuriems labda-
rių pagelba būtinai reikalin-
ga. Atjausdami tos kilnios or-
ganizacijos užbrėžtus darbus,
skaitlingai paremkime ren-
giamą "bunco party", o sy-
kiu palengvinsim ir varguo-
lių gyvenimą.

Alma.

VISOMS LABD. SĄ-GOS KUOPOMS.

Kadangi dabar didelė be-
darbė ir daugelis žmonių ne-
gali darbo gauti, ir neturi iš
ko pragyventi, Labdarybės
kuopos turėtų eiti jiems į pa-
gelbą, surasti pašalpos.

Dabar visur po miestus tve-
riasi komitetai ir valdžios rū-
pinasi suvargusių šeimynų pa-
dėtim.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

Daktaras **WISSIG.**

Kapitonas Pasauliniame kare
Specialistas iš Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU
NEŽURINT KAIPI ŪSIŠENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS
YRA. Speciališkai gydo ligas plūvo, plaučių, inkstų ir pūsles, už-
nuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skaus-
mus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pas-
laptingas ligas. Jei kiti negalėjo jus išgydyti, atleiskite čia ir
perstikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daug-
lį metų ir išgydė tukstančius ligonius. Patarimas dykai.
OFISO VAL. nuo 10 ryto iki 1 v. p. ir 5-8 v. v. Nedėliomis 10-1
4200 West 36 St. Kampas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

SĄŽINIŠKAS PATARIMAS IR PATARNAVIMAS
VISUOSE JUSŲ REIKALUOSE
WAITCHES BROLIŲ RAŠTINĖJE

52 E. 107 St. Kampas Michigan Avenue
Telefonas Pullman 5950

Real Estate, Insurance, Spulka, Paskola, įvairūs
patarimai, visi rašto darbai, ir tt.

CHICAGOJE

TUOKIASI PAVYZDINGI JAUNUOLIAI.

Marquette Park. — Mūsų
parapijos šv. P. Marijos Gi-
mimo bažnyčioje užsakai Al-
fonso Vabrinsko su Alena Za-
karauskaite jau užsibaigė.
Visųšventėje po piet 4 valan-
dą jie priims Moterystės Sa-
kramentą. Abudė Chicagoje
augę lietuviai, gerai išmokę
savo tėvų kalbą, abu turi pel-
ningą darbą ir sudarę šeimyn-
ną tikrai bus geri parapijony-
s ir veiklūs lietuvių katalikiš-
kųjų draugijų nariai. Ypač
kad jaunikis Alfonsas Vabrin-
skas Westsidėje augdamas bu-
vo uolus Vyčių 24 kp. darbuo-
tojas.

Te laimina juos Viešpats.
Rap.

MOTINOS IŠMOKSTA VARTOTI MAGNESIJĄ

Nuo pradžios neštumo iki vaikas
nujunkinamas. Tai laikas, kada
Phillips Milk of Magnesia moterims
daugiausia pasitaikauja.

Jis palengvina motinų tasy-
nų ventį, rėmens edimą, "rytinę ligą";
prigelbsti virškinimui švelni liu-
siojanti veikmė užtikrina regulier-
vidurių išvalymą.

Phillips Milk of Magnesia yra ge-
remsis už lime water pataisymui
karvės pieno kūdikiui. Sauskštuko
užtenka tenkur reikia pusę pain-
tės lime water. Jis yra lengvas, ne-
kenksmingas ir veik be skonio.

Phillips Milk of Magnesia viso-
se aptiekose po 25c. ir 50c. Vla-
da reikalauk tikro, daktarų patvir-
tinto per 50 metų.

"Milk of Magnesia" buvo Chas.
H. Phillips Chemical kompanijos
valžbos ženklas S. V. užregistruotas
ir jos pirmtakuno Chas. H. Phillips
nuo 1875.

DYKAI: motinoms ir busiančioms
motinoms: "Useful Information",
svarbi knyga apie sveikatą motinos
ir kūdikio. Kreipkis į Phillips Co.
170 Varick St. New York, N. Y.
Ji yra visai dykai.

PASIRODĖ ŠILTINĖ

Bulėnų kml., Kurtuvėnų val.,
pasirodė susirgimų šiltinė. Vie-
na 16 m. mergaitė šiltinė su-
sirusi numirė. "M. L."

This new cheese treat

Now—Kraft-Phenix' new achieve-
ment! Rich mellow cheese flavor
plus added health qualities in
wholesome, digestible form.
Velveeta retains all the valuable
elements of rich milk. Milk sugar,
calcium and minerals. Every one
can eat it freely!
Velveeta spreads, slices, melts
and toasts beautifully. Try a half
pound package today.

KRAFT Velveeta The Delicious New Cheese Food

10 PIECE COSMETIC SET \$1.97

This is a Famous Vivant Set and in-
cludes face powder, \$1.00; Rouge, 75c.
Tissue Cream \$1.00, Depilatory \$1.00,
Facial Astringent \$1.75, Bath Salt 1.00,
Toilet Water \$1.25, Perfume \$2.75, Bril-
lantine 75c, Skin Whitener 75c. Total
Value \$12.00. Special price, \$1.97 for all
ten pieces to introduce this line.

Vardas .....
Adresas .....
Siunčiame per pašta COD
Pinigai gražinami, jei
nepatenkintas.

Bea Van 580-5th Avenue, New York

Relieve Coughs, Colds,
Headache, Rheumatism
and All Aches and Pains
with
MUSTEROLE
WILL NOT BLISTER

All druggists—35c and 65c jars and tubes.
Children's Musterole (pilder form) 35c.
Better than a Mustard Plaster

HAS
MADE GOOD with
millions!
KC
BAKING POWDER
(Double Acting)

Same Price for Over
38 Years
25 ounces for 25¢
Pure—Economical
Efficient
MILLIONS OF POUNDS
USED BY OUR GOVERNMENT

TUBBY

Mom is Wrong.

ILLINOIS GUBERN. L. EMMERSON'O KALBA.

(PASAKYTA VYTAUTO 500 M. SUKAKTUVIŲ IŠKILMĖSE, ASHLAND AUDITORIUM, SPALIŲ 26 D., 1930 M.)

(Pradžia num. 255)

At that time our southern counties were only sparsely populated. The site of the great city of Chicago was a swamp. Transportation was by river, stage coach or covered wagon. Farming consisted of patch, planting around poorly constructed log cabins, and there was no manufacturing industry except the crude and widely scattered grist mills. Illinois was a swaddling child, just beginning to grow. Measured by the years, it is only now at the threshold of its maturity; and the advancement of the next fifty years promises to dwarf those of the past. There is no reason why Illinois — strategically located in the heart of the richest section of the United States — shall not lead the world in the value of its products, and the prosperity of its people. Upon the loyalty of our men and women depends the answer.

Those one hundred years of work and vision have brought Illinois to third place in the Union in the value of manufactured products, and to se-

cond place in its agricultural output. Yearly, the value of our industrial products reach the stupendous sum of more than five billion dollars, and the volume is still growing.

New York and Pennsylvania alone surpass us in the value of manufactured goods, and the margin is lowering. With more railroads per mile than any other state, with airways converging from every direction, and with the greatest system of improved highways in the world, Illinois is destined shortly to assume full industrial leadership.

We owe much of our progress to the presence of almost inexhaustible coal fields, which furnish at a low cost the energy which makes the wheels of our factories turn around. It is not generally known, but Illinois has more oil wells than Louisiana, Arkansas, Wyoming, Colorado and Montana combined. There are seventeen thousand oil wells in the state, with an annual production of nine million gallons of crude oil. Ninety percent of the nation's fluorspar is mined in the state, while the best crucible clay in the country is found within our boundaries. Farm machinery produced in the state has a value of more than \$100,000,000 yearly; 65 percent of the pianos manufactured in the United States are Illinois made; the largest glass sand deposits in the world are at Ottawa; Joliet is the center of the world's wallpaper trade; Hoopston the center of the world's corn canning; and Belleville of its stove manufacture; while three blocks on State Street here in Chicago constitute the most valuable retail trade center in the entire world.

I have mentioned these statistics with one purpose in mind — to impress upon you the advancement of the state during the past century — a story of progress almost un-

RUTH HANNA McCORMICK

Kandidatė į senatą nuo Republikonų Partijos. Jos pagerbimui pereitą sekmadienį La Salle hotelyje buvo bankietas.

believable, but made possible through loyalty.

Bob Zuppke, Illinois football coach, tells a story which illustrates what loyalty to an ideal can do. Back in 1917, Illinois had a poor football team, which had taken some bad beatings. The various army camps had organized football teams, and the army championship had gone to the 89th division. It boasted an all star team from many colleges with Withington of Harvard as captain. All were splendid players who knew football forward and backward. They had a great leader but the scrubby Illinois team trounced them 28 to 0. "Why?" asks Zuppke — and then he gives the answer, saying: "Our players, poor as they were, compared with their opponents in physique and knowledge, had the zeal of crusaders — were possessed by an ideal. Once those other football players had been crusaders too. But they came from the ends of the country, from all different colleges, and had nothing in common but the liking for football; they couldn't lick our second raters, who were in the possession of a driving ideal." They had a great leader but they didn't have the loyalty that inspired a second rate team to win a glorious victory.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ LAISKAI CHICAGOS PASTOJE

517 Juodeini Antonui
533 Morkunas Pranas
544 Razgaitis Anton

LIETUVIAI AMERIKOJE

HARRISON, N. J.

Didelė naujiena.

Lietuvių Katalikų Motinos Sopulingos L. R. parapijos bažnyčioje spalio 11 d. įvyko pašventinimas Šv. Tėresės stovylos ir iki 19 d. tęsės Novena prie Šv. Tėresės vakarais kasdien. Gerb. Tėvas Brigmanas, S. C. J., vedė noveną, pasakydamas labai gražių pamokslų. Žmonių vakarais lankėsi labai daug — būdavo pilna bažnyčia.

Paskutinį vakarą buvo dainama šventinis rožės, kurių išdalinta 700.

Novena baigta iškilmingai su trimis kunigais — Tėvais vienuoliais S. C. J. Dalyvavo ir Tėvas Jonas Paukštis, S. C. J.

Spalio 26 d. vėl prasidėjo Šv. Tėresės Novena ir tęsis per 9 dienas, vakarais, t. y. nedėliomis, serėdomis ir pėnyčiomis 7:30 val.

Labai apgailestaujama tėvo Augusto, S. C. J., vienuolio. Jis turėjo vesti Šv. Tėresės noveną, bet, ant nelaimės, susirgo ir da tebėra ligoninėje.

Linkime greitai pasveikti. Atvyko naujas varg. p. E. Šlapelis. Matyt, visi bus patenkinti nauju vargonininku. Yra malonus žmogus, gerai žinantis muziką. Girdėt, jau su choralais rengiasi prie koncertų, teatrų. Organizuoja jaunųjų orkestrą, taipgi mokina muzikos visokiais instrumentais. Linkim jam geriausių sekmių darbuotis bažnyčioje ir tautos labui.

Newarketis.

CICERO, ILL.

Radio Stotis AJJ.

× Spalio 19 d. Dievo Moti-

VALDYBA

Firm. A. Nausėda
1024 Center St.
Tel. Lincoln 3044
Rašt. P. Fabijonaitis
2350 So. Oakley Ave.
Ed. Kun. F. Kudirka
2334 So. Oakley Ave.
AGITATORIAI:
Kun. K. Matulaitis
2334 S. Oakley Ave.
V. Duoba
2328 W. 23rd St.
J. Dimša
3230 So. Emerald Ave.,
M. Šlikas
10555 So. State St.

Visokiais Labdarybės reikalais kreiptis į valdybą arba agitatorius.

nos Sopulingos draugija buvo suruošus šaunią metinę vakarienę, parapijos svetainėje, kurioje 10 narių gavo dovanas. Tos narės išbuvo dr. joje 10 metų nesirgusios, arba neemusios iš draugijos pašalpos.

Publikos atsilankė gana daug. Dalyvavo taipgi ir mūsų dvasios vadai. Gerb. klebonas pasakė gražią prakalbą ir ragino visas merginas ir moteris rašyti prie Dievo Motinos Sopulingos draugijos.

Be to, buvo gražus programėlis: p-lė Piežutė paskambino pianu, p-lė Kundrotaitė padainavo juokingą dainą, p. Žukauskui akomp. pianu. P-lė Jurgelaitė su p-lė Canebutė

padainavo, p. A. Mondeiko akomp. pianu. Buvo sulošta ir dviejų aktų komedija. Lošėjai P. Bružas, P. Kiškunas, S. Kiškunas ir p-lė Kučaitė, savo roles gražiai atliko.

Draugija dėkoja komisijai, kurios viską taip dailiai priėmė: p. Rimkienei, p. Gudinei, p. Beikauskienei ir visoms šeiminkėms, taipgi ir p. Miliauskienei, kurie padėjo vakarienei duoną.

Vakaro vedėja buvo draugijos pirm. p. M. Pašėckienė.

Nekalto Prasidėjimo mergaičių sodalijos susirinkimas įvyks pirmadienį, lapk. 3, 1930, 7:30 val. vak.

Visos narės širdingai kviečiamos dalyvauti, nes yra la-

(Tęsa ant 5 pusl.)

PILNAS EGZAMINAS

\$5.00 TIKTAI \$5.00

SPECIALISTAS

Talgi nenusiminkit, bet eikit pas tikrą specialistą, ne pas kokį nepatyrė. Tikras specialistas, arba profesorius, nekliaus jusų kas jums konkl. ar kur skauda, bet pasakys pat. po pilno išegaminavimo. Jus sutau-pykit laiką ir pinigų. Daugelis kitų daktarų negalėjo pagelbėti tam, kad jie neturėtų reikalingo patyrimo, suvadymai žmogaus kenkiamų-gumų.

Mano Radio — Scope — Ragai. X-Ray Roentgeno Aparatas ir visokias bakteriologiskas egzaminavimas kraujo atidengs man jusų tikras negeroves, ir jeigu aš palmaus jus gydyti, tai jusų sveikata ir gyvumas sugrįš jums taip kaip buvo pirmiau. Jeigu kenčiat nuo ligų skilvio, žarnų, inkstų, odos, kraujų, nervų, birdies, reumatizmo, kirmėnų, uždegimo žarnų, silpnų plaučių arba jeigu turit kokią užsisėjusią, įsikarėjusią, chronišką ligą, kuri nepasidavė net gabiām šeimynos gydytojui, neatidėliokit neateję pas mane.

DR. J. E. ZAREMBA

SPECIALISTAS

Inėjimas Rūmas 1016

20 W. JACKSON BLVD.

Arti State Gatvės
Ofiso Valandos: Nuo 10 ryto iki 1 po pietų. Vakaraus nuo 5 iki 1. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po pietų

ADVOKATAI

J. P. WAITCHES

LIETUVIS ADVOKATAS

Iki 3 val. kortuose—nuo 3 iki 9
Subatomis nuo 9 iki 9
52 East 107th Street
Kampas Michigan Avenue
Tel. Pullman 5950-Namų Pull. 6377
Miesto ofiso pagal sutartį
127 North Dearborn St.
Ketversiais ofisai uždaryti.

Telephone Dearborn 6057

F. W. CHERNAUCKAS

ADVOKATAS

160 No. La Salle St. Rm. 143J
CHICAGO, ILL.
Nuo 9:30 iki 5 val. vak.
Local Office: 1980 S. UNION AVE.
Tel. Roosevelt 8710
Val. nuo 6 iki 9 val. vak.
(Išskiriant serėdoms)

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 So. La Salle St., Room 1701
Tel. Randolph 0331-0332 Val. 9-5
Vakaraus
8241 SO. HALSTED STREET
Tel. Victory 0562
7-9 val. vak. apart Panedėlio ir Pėnyčios

JOHN B. BORDEN

(John Bagdasianus Borden)

ADVOKATAS

105 W. Adams St. Rm. 2117
Telephone Randolph 6787
2151 W. 22 St. 6 iki 9 vak.
Telephone Roosevelt 9938
Name: 8 iki 9 ryto Tel. Repub. 9999

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telefonas Canal 2552

Valandos 9 ryto, iki 8:00 vakare. Serėdomis ir Pėnyčiomis nuo 9 iki 6.

A. + A.

FRANCIŠKA GRIKŠAITĖ

mirė spalio 27, 1930 m. 5:30 val. ryto, 24 metų amžiaus. Gimusi Amerikoje.

Palikto dideliame nuliudime tėvų Simoną, motiną Agotą, du brolius: Simoną ir Petrą. Dvi seseris: Petronėlę ir Agotą ir gimines.

Kūnas pašarvotas 1614 N. Paulina St. Laidotuvės įvyks Ketverge, spalio 30 d. 1930 m. 13 namų 7:30 val. bus atlydėta į Šv. Mykolo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliudę:

Tėvai, Broliai, Seserys ir Gimines.

Laidotuvėms patarnauja grab. S. D. Lachavich, Roosevelt 2515

METINĖS SUKAKTUVĖS

A. + A.

KAZIMIERAS ZUBĖ

Mirė Spalio 31, 1929 o po gedulingų pamaldų Šv. Petro ir Povilo par. bažnyčioje, West Pullmane, palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse lapkričio 4 d. Buvo sulaukęs 47 metų amžiaus. Paliko dideliame nuliudime moterį Stefaniją, 3 dukteris Stefaniją, Oną ir Teresę, vieną sūnų Kazimierą ir gimines. Buvo kilęs iš Salautų par.

Atmintinės šv. Mišios įvyks penktadienį spalio 31, 1930, šv. Petro ir Povilo par. bažnyčioje, West Pullmane, 8 val. ryte.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus pažįstamus ir kaimynus atsilankyti į tas pamaldas ir pasimelsti už a. a. Kazimiero sielą.

Nuliudusi:

Zubių šeimyna.

Raising the Family

You couldn't blame him for being American!

Fisher

GRABORIAI:

LIETUVIAI AMERIKOJE

DAKTARAI:

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAŽEIKA

GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJASTuriu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 AUBURN AVENUE
Chicago, Illinois

S. D. LACHAWICZ

LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvių kuopiglaui. Reikale meldžiu atsiųskite, o mano darbui busite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 West 23rd Place
Chicago, IllinoisSKYRIUS
1439 S. 49 Court Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS
CHICAGOJE

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS
GRABORIUS

Musų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturiu išlaidų užlaikymui skyrių.

Nauja, graži kopyčia dykai.
3307 AUBURN AVENUE

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS
Didelė graži kopyčia dykai
718 WEST 18 STREET
Tel. Roosevelt 7532J. LULEVICIUS
Graborius ir
Balsamuotojas
Patarnauja laidotuvių visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia veltui.
3103 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ
VEDEJAS

1650 West 46th St.

Kampas 46th ir Paulina Sts.
Tel. Boulevard 5203 - 5413

BUTKUS

UNDERTAKING CO.

P. B. Hadley Lda.
Kopyčia Dykai
710 WEST 18th STREET
Canal 3151

A. PETKUS CO.

LIETUVIS GRABORIUS

Nauja graži kopyčia dykai
4256 SO. MOZART ST.
Tel. Virginia 1290.

EZERSKI

LIETUVIS GRABORIUS
Ofisas4603 S. Marshfield Avenue
Tel. Boulevard 9277

CICERO, ILL.

(Tąsa iš 4 pusl)

bai daug svarbių reikalų aptarti.

Ypatingai kviečiamos tos narės, kurios turi paėmusios roles. Tą vakarą įvyks išbandymas košėjų.

Mergaitės, kurios nori prisirašyti, irgi kviečiamos dalyvauti. Visos būsite širdingai priimtos.

Pasimatysime pirmadienį.
Ita.

ROSELAND, ILL.

Neapvilė.

Spalio 21 d. vakare, žiuriu, pilnutėlė Visų Šv. parap. sveitinė. Mislų sau, kas čia tokio?

Žingeidumo vedinas įėjau ir aš. Eilių eilės gražiausių staliukų, apsėdusių, o scena, lig kokia krautuvė: gražiausių ir brangiausių dalykų.

Atsiminiau, kad tai garsin-toji Moterų Kat. Idealistų "bunco party".

Ponios Gadeikienė ir Plungienė paaiškino, kaip žaidimas žaisti, o p. Sirtautienė (daugiau nepatėmėjau) visus saldinais vaisiais, ištroškusiųs girdė lengvu gerimėliu.

Linksmi bežaidžiant, štai, ateina ir gerb. kun. A. Kruša. Pakalbėjęs visus, po valandžiukės apleido svetainę.

Reikia priminti, kad kun.

A. Kruša buvo didelis prie-telis šios draugijos, į kiekvieną pramogą atsilankydavo, už ką narės labai jam dėkingos. Pabaigus žaidimui, dovanų gavo beveik kiekvienas.

Dabar buvusiųjų džiaugias, o nebuvę apgailestauja.

Gaila skirties.

Netikėta žinia atėjo, kad gerb. kun. A. Kruša turi ap-leisti Roselandą, ir taip gėli-tu laiku. Visi nusiminę. Vi-siems gaila skirties, nes buvo visiems malonus, draugiškas.

Visus mylėjo, ypač jauni-mą, Vyčius ir Alumniceius, kaip savo broliukus ir sesutes, visus gražiai mokydamas. Užtat visi parapijonys labai jį pamylo.

Ilgai neišeis iš atminties jo nuveiktieji darbai.

Linkim kun. A. Krušai lai-mingos kelionės ir geriausių sekmių.

Smalsutis.

Remėjos.

Mūsų kolonijoje remėjos gra-žiai dirba.

Lapkričio 20 d., parap. sve-tainė turės "bunco party". Bus labai daug ir naudingų dovanų. Tikėtai nebrangūs. Be to, bus laimėjimas radio, kurį padovanojo p. M. Tiškei-nė Remėjų 4 skyriui.

Neapsirikiū pasakės, kad roselandiečiai gan susipratę. Dauguma priklauso prie A. Remėjų, skyrius turi gana ge-radarių, kurie sesučių padėti-mi susirūpinę ir delto gražiai jas remia.

Dabar prasti laikai, gyve-nimas daros sunkesnis, dau-giau atsiranda našlaičių, o mus sesutės Kazimierietės pri-ima savo globon biednas naš-laites, be jokio atlyginimo, už-laiko ir moka, dalinas su jomis tuo pačiu kšneliu, ne-atbodamos net kas jų laukia.

Žiūrint į jų gailėstingumą, nenorom ašaros iš akių ver-žias.

Ar visi mes jas remiam?
Smalsutis.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Lapkričio 4 dieną šių metų turėsime Chicagoje mūsų mie-sto žymiųjų valdininkų rinki-mus, kuriuose ir lietuviai tu-rintieji rinkimų balsą, be a-bėjos, skaitlingai dalyvaus. E-su nuomonės, kad mums lie-tuviams neverta varžytis par-tijų nusistatymai, bet užtat stropiausi ir rimčiausi reikia žiūrėti renkamuųjų asmenų vertybės. Pavyzdžiui, mes tu-rime dabar renkamuųjų tarpe poną Deney a Harane, kuris savo valdžios srityje lig šiol tiek parodė lietuviams palan-kumo, kad prie jo netiktai su įvairiais savais reikalais vi-suomet gali kreiptis ir patari-mo gauti, bet jo darbuotės sri-tyje mes daugiausiai turime ir lietuvių tarnautojų, kurie gaudami miesto duodamąjį darbą ir jį gerai atlikdami kelia visų lietuvių gerą var-dą. Tad mano, miesto darbi-ninko, balsą teiştirista lietu-viai rinkėjai ir teduoda savo balsus už p. Deney a Harane. Benediktas J. Vabrin.

Telefonas Grovehill 3262

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2433 W. MARQUETTE ROAD
Nuo 9 - 12 val. ryto. Nuo 2 val. - 5 ir 7 iki 9 val. vakare.
Nedėliomis nuo 9 - 12 val. ryto.
Nedėliomis pagal sutartį.

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residencijos: Van Buren 5555

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Val.: 11 ryto iki 1 po pietų
2 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto
Namų Ofisas 3413 Franklin Blvd.
Val.: nuo 8:30 iki 9:30 vak.

Res. Tel. Midway 5512

DR. R. C. CUPLER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Oakley Avenue ir 24th Street
Telef. Wilmette 195 arba
Canal 1713
Valandos: 2 iki 4 p. p. Panedėliais
ir Ketvergalis vakare

A. L. DAVICONIS, M. D.

4910 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Kenwood 5107
Valandos:
Nuo 9 iki 11 valandai ryto;
Nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSH, O. P. D.

LIETUVIS AKIŲ
SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastingalvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį. Atitai-sau kraivias akis, nuima cataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę.

Prirengiu teisingai akinius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daro-mas su elektra, parodančia mažiausias klaidas.

Speciale atyda atkreipiama moky-klos vaikų klaidos.
Valandos nuo 10 ryto iki 8 va-kare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12 po pietų.

Kainos pigesnės, kaip kitur

4712 S. ASHLAND AVE.

Tel. Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTASOfisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10-4; nuo 6-8
Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

T. A. D. T. A. D.

Ar jau žinote kas sutauso pilvei ir pilvą sugadiną? T. A. D. per 8 metus jau pataisė kelis tukstancius, o dar milijonai nežino.

Tai dabar yra laikas pradėti kaina \$1.00. Reika-taukt aptiekoj, arba tie-siai iš

3133 S. Halsted St., Chicago
T. A. D. Product

RECEPTAI

Nuo Reumatizmo, geriausio Daktaro iš Europos del žmonių, katra ilga daugiausia žmones kankina Amerikoje. GYDUOLĖS, kurios yra sutaisytos pagal viršų minėtų RECEPTŲ yra naudingas vaistas, kokias žmonių mokslnas gali pastiekti.

Kaina \$1.00, gaunamos pas:

T.A.D. PRODUCTS

3133 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

DR. J. J. KOWARSKIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 2403 WEST 63 STREET,
Kertė So. Western Avenue
Tel. Prospect 1028
Residencija 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 2330
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 v. v.
Nedėlioj pagal susitarimą

Telefonas Boulevard 1939

Dr. S. A. Brenza

Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki
9:30 vakare4603 S. ASHLAND AVENUE
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ofiso Tel. Victory 6391

Residencijos Tel. Dresel 3191

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų
Valkų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3103 So. Halsted St.
Kampas 31 StreetVALANDOS: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais 10-13

PRANESIMAS

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidars antrą ofisą (su Dr. Laurai-ciu - viršuj Belskio-Rakščio aptie-ko) po num. 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet.
Tel. Prospect. 1930
Senas ofisas toj pačioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820
Rez. 6641 So. Albany Ave. Tel. Pros-pect 1930. Nedėliomis tik pagal su-tartį.OFISAI:
4901 - 14 St. 2924 Washington
10-12, 2-4, 7-9 12-2, 4-6, Blvd.
Tel. Cicero 662 Tel. Kedzie 2450-2451

DR. S. A. DOWIAT

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Residencija
4729 West 12 Pl.
Tel. Cicero 2888Nedėliomis
Susitarus

Tel. Hemlock 8700

Rez. Tel. Prospect 0610

DR. B. ARON

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 6155 South Kedzie
Rez. 6622 S. Whipple
Val. 2-4, 7-9 v. v. Išskiriant Ket.

DENTISTAI

Tel. Boulevard 7043

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

1545 WEST 47 STREET
Sale Depositors State Bank skersai
Peoples National Bank art
Ashland Avenue

Tel. Canal 6222

DR. C. I. BLOZIS

DENTISTAS

2201 WEST 22nd STREET
(Kampas Leavitt St.)Valandos Nuo 9 iki 12 ryto
nuo 1 iki 9 vakare,
Seredoj pagal sutartį

Boulevard 7589

Rez. Hemlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKIS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue
Val.: Nuo 9 ryto iki 8 vakare

Tel. Cicero 1250

DR. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS

Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakare
Nedėliomis pagal sutartį
4347 W. 14 ST. Cicero, Ill.

Tel. Cicero 2962

DR. S. ASHER

DENTISTAS

4901 W. 14th St. Cicero, Ill.
Viršuj National Tea Store
Valandos: 10 val. ryto iki 9 val. vakare. Ned. susitarus

Ofiso Tel. Victory 3687

Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

3133 S. HALSTED STREET

Antras ofisas ir Rezidencija
6504 S. ARTESIAN AVE.

Ofiso Val. Nuo 9-12 rytais: nuo 7-9 vak. Antro Of. Val.: Nuo 8-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak. Šventadieniais pagal sutarimą.

Tel. Canal 6764 Republic 8466

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS,
CHIRURGAS

IR OBSTETRIKAS

Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų

DARO OPERACIJAS

Ligonius prima kasdieną nuo
pietų iki 8 val. vakaro.
Nedėliomis ir serodimis tik
iškalno susitarusOfisas ir Laboratorija
ir X-RAY2130 WEST 22nd STREET
CHICAGO

Tel. Lafayette 5793

DR. A. J. JAVOIS

Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.

Office: 4459 S. California Ave.

Nedėlioj pagal sutartį.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X - Spinduliai

Ofisas 2201 West 22nd Street
Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6222
Residencija: 6640 So. Maplewood
Avenue Tel. Republic 7868
Valandos 1 - 3 & 7 - 8 v. v.
Nedėlioj: 10 - 12 ryto

Tel. Canal 6257 Res. Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas

1821 SOUTH HALSTED ST.

Residencija 6600 So. Artesian Ave.

Valandos 11 ryto iki 3 po pietų
6 iki 8:30 vakare

Tel. Boulevard 1401

DR. V. A. ŠIMKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris

3343 S. HALSTED STREET

Valandos: Nuo 2 - 4 p. p.
7-9 vakare

DR. CHARLES SEGAL

Pėrkėlo savo ofisą po numeriu

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIALISTAS

Džiov. Moterų ir Vyrų Ligu

Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po
pietų: 7-8:30 vakare
Nedėliomis 10 iki 12

Telef. Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

Gydytojas ir Chirurgas

4631 SO. ASHLAND AVE.

Tel. Yards 0994

Residencijos Tel. Plaza 3200

VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 dieną

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 7 iki 9 vakare

Nedėl. nuo 10 iki 12 dieną

Ofiso ir Res. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 SO. HALSTED STREET

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po
pietų ir 6 iki 8 val. vakare

Res. 3201 S. WALLACE STREET

Tel. Wentworth 3000

Rez. Tel. Stewart 8191

DR. H. BARTON

Gydytojas ir Chirurgas

6558 SO. HALSTED STREET

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Ambulance Patarnavimas

Mes esame vienatiniai lietuviai graboriai, kurie turime ambulance patarnavimą.

Mūsų firma yra viena seniausių tarpe Chicago lietuvų.

Eudeikio graborių įstaiga išdirba įvairius grabus: pigiausius ir brangiausius ir čia jų yra didžiausis pasirinkimas. Taipgi užlaikome visokius rūbus aprengimui mirusiųjų.

Nuliūdimo valandoje, pašaukite mus; mes visuomet suteiksime jums mandagų ir tinkamą patarnavimą.

J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDEJAI
Didysis Ofisas:

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. Yards 1741 ir 1742

SKYRIUS

4447 So. Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727

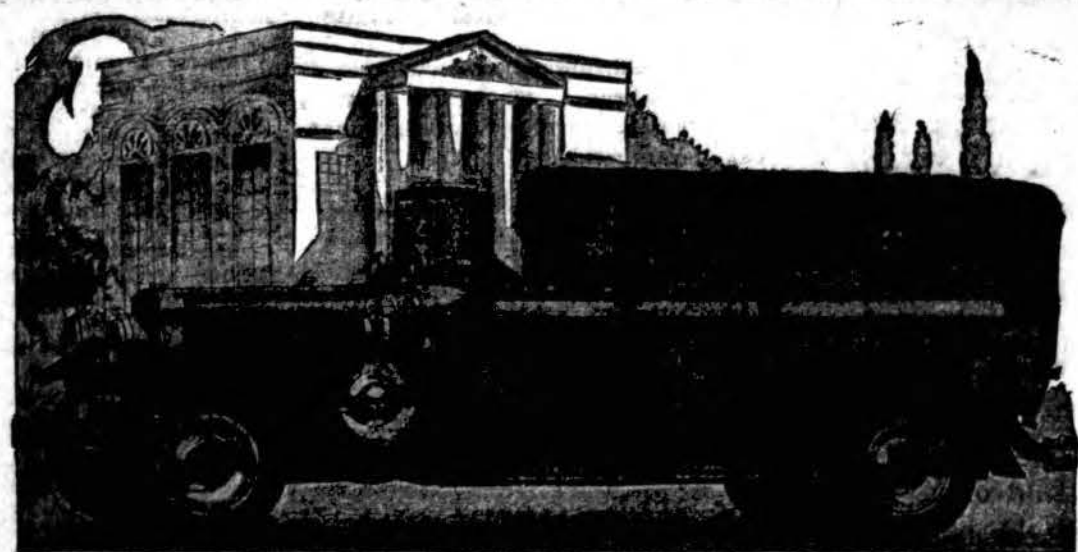
SKYRIUS

1410 So. 49th Ct., Cicero
Tel. Cicero 3794

SKYRIUS

3201 Auburn Avenue

Tel. Boulevard 3201

CHICAGOJE

SPALIŲ 9 D. ATGARSAI.

North Side. — Spalių 15 d. North Side iškilmingai minėjo Vilniaus užgrobimo sukaktuves. Buvo gražus programos, sudarytas rūpesčių seselių ir vietinio varg. N. Kulio. Kadangi apie tai jau buvo "Drauge" rašyta, tat čia pažymėsiu tik, kad, renkant aukas, aukojo \$1: kun. J. Svirskas, A. Kumslytis, J. Rėkus, A. Deksnis, U. Valaitienė, J. Krimskaite, P. Bulkevičius, A. Gruckienė, A. Ignatavičienė, M. Kareckienė, A. Bacevičius, D. Maksvytis, A. Martinkienė, J. Berkelis, K. Karlesinskas, V. Kupčiūnienė. Kiti aukojo smulkesniais. Viso surinkta ir pasiūsta vilniečiams \$24.

Po rinkliavos buvęs "Vytių" red. p. Zdanukas nupiešė Vilniaus reikšmę Lietuvai ir kokią padėty dabar randasi Vilniaus lietuviai lenkams šeiminkaujant. Ragino visus darbuotis Vilniaus atvadavimo idejai.

Bijunėlis.

WEST SIDE ŽINIOS.

× Aušros Vartų parapijos choras ruošiasi prie savo bažnyčios vardo dienos, kuri bus ateiinančiame sekmadienyje — švenčiant Aušros Vartų Paanelės šventiausios stebuklingojo užtarymo dieną.

× Visųšventėje visiems tikintiesiems yra pareigos išklausyti šv. Mišias, kurios Aušros Vartų bažnyčioje prasidės ateiinančiame šeštadienyje ryto 5 val., o suma bus 9 val.

× Aušros Vartų parapijos klebonas užprašo visų parapijonų metinėje parapijos šventėje prisidėti prie pastatymo naujo boilerio, tuo tikslu ateiinančiame sekmadienyje bus daroma nepaprastoji kolektai, laike kurios parapijos komitetai užrašins visas žymesnes aukas.

× Ryt prieš Visųšventę yra vilija su pasninku.

× Šiais metais, lapkričio 2 dieną, yra sekmadienis ir užtat uždušinė diena yra nukeliama į pirmadienį, bet atlaides mirusiems nupelnyti pasikirtas yra laikas nuo sekmadienio popiečio lig pirmadienio nakties. Visose bažnyčiose ir koplyčiose, kur tik randasi šv. Sakramentas, priėmusieji šv. Sakramentus kiekvieną bažnyčios atlankymu ir bent šešių poterių bažnyčios intensija paukojimu nupelno mirusiems visuotinius atlaides, kuriuos lotiniškai vadina "toties quoties" atlaidsais.

"HALLOWEEN" ŠOKIAI.

Marquette Park. — Šv. Paanelės merginų sodalicija, spalio 31 d., vakare rengia šokius, parap. salė, prie 68 ir Washtenaw. Sodalicija nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti ir užtikrina visiems "good time". Kas atsilankė į sodalicijos praeitus šokius, ilgą laiką neužmiršo linksmumo, nes tik

Marquette Parko merginų sodalicija gali tokius šokius surengti.

Vieną vakarą eidama Fairfield ave. susitikau keletą draugų. Jie paklausė, ar sodalicija nerengs "Halloween" šokių? Aš atsakiau, kad taip; juk kasmet ji rengia šokius per "Halloween". Da pridėjau, kad šokiai bus labai įdomūs. Kas per įdomumas, negalima pasakyti. Atsilankykite ir įsitikinkite, kokį supirą sodalicija surengs.

Tad visi, jauni ir seni, "Halloween" šokius. Visus sutiks kuo maloniausiai Marquette Parko merginos šv. Paanelės sodalicija.

Sodalietė, K. M.

SUGRĮŽTUVĖS.

Pagrįžo iš Lietuvos studentas Antanas Stulga. Iš tos priežasties p. Norkai savo puikiai įrengtuose namuose, 3335 So. Union Ave., surengė p. Stulgai priimtųjų puotą, kurioje dalyvavo gražus būrelis svečių ir jaukiai besišnekučiuodami linksmai praleido vakarą. Laikė vakarienes p. Stulga pasakojo savo kelionės išpučius ir malonius nuotikius, patirtus belankant įžymesnes Lietuvos vietas. P. Stulga žada ir toliau tęsti savo užbrėžtas mokslo studijas.

A.

DAINININKĖ LAIMEJO.

Bridgeporto Lietuvių Politikos ir Pašėpos Klubas pereiną šeštadienį turėjo savo rudeninį balių su dovanomis, Chicago Lietuvių Auditoriojo. Žmonių prisirinko pilna svetainė ir linksmai leido vakarą. Ant galo buvo trunkiančias išlaimėjimas ir pirmą dovaną \$25.00 laimėjo p. J. Gricaitė, Bridgeportui gerai žinoma dainininkė, kurią dažnai girdime dainuojant per Budriko radio programus. Po laimėjimo p. Gricaitė gražiai padainavo orkestrui pritariant.

Buvusis.

DOMES.

Liet. Vyčių 36 knopa rengia "Halloween social" šį ketvirtadienį, spalio 30 d., 8 val. McKinley Park svet.

Gerb. kun. A. Valančius priėmė labai gražų "Entertainment". Bus gera muzika. Į bažnyčios atlankymu ir bent šešių poterių bažnyčios intensija paukojimu nupelno mirusiems visuotinius atlaides, kuriuos lotiniškai vadina "toties quoties" atlaidsais.

Kviečiame visus kuopos narius. Kviečiame Vyčius iš kitų kuopų.

Kviečiame parapijos chorą ir jo vedėją.

Kviečiame seniau buvusius kuopos darbuotojus.

Kviečiame norinčius buti šios organizacijos nariais.

Juo daugiau, tuo smagiau. Lauksime

L. V. 36 kp. valdyba.

NAUJAS BIZNIERIUS.

Antanas Pazereckis, seniau gyvenęs Ciceroje, dabar pirkio

BALSAL DEL PEOPLES FURNITURE CO. IR "DRAUGO" RADIO KONCERTŲ.

Praeitą pirmadienį turėjau ypatingos garbės ir malonumo sėdėti prie radio ir klausyti lietuvių valandos, kurios rengėjai yra dienraštis "Draugas" ir Peoples Furniture Kompanija.

Likau tiesiog sužavėtas gerb. E. Rakauskienės gražiu,

A. Kalvaitis.

valgyklą prie šv. Kazimiero kapinių po num. 3908 W. 111 St. tel. Beverly 4626. Tą vietą seniau valdė svetimtautis. Prie valgyklos yra salė susirinkimams, pasilinksminimams ir šokiams. Geros kloties naujam biznieriui.

Ten buvęs.

LIETUVIŲ VALANDOS PER RADIO.

Pereitą sekmadienį įvyko antras iš eilės dainų kontestas per radio stotį WCFL surengtas Joseph Budrik, Inc. 3417 S. Halsted St.

Dalyvavo sopranas num. 17 baritonas — num. 19, ir dvi grupės duetu, viena numeris 3, kita numeris 9.

Turim tarpe mūsų lietuvių gražų balsų. Ypatingai šiam programai pasirodė vienas iš dalyvių, mažai žinomas tarp chigiečių, bet mažai tokių gražių balsų rasim.

Šio kontesto tikslas yra surasti mūsų geriausius dainininkus ir duoti jiems progos pasirodyti mūsų publikai. Ir matyti, kad sekas tas dalykas padaryti. Užsiregistravusių kontestantų yra jau dabar šiauni grupė ir matyti, kad kontestas tęsis per keletą mėnesių. Visi klausytojai turėtų parodyti savo paramą ir rengėjams ir dalyviams — dainininkams, laikais, išreiškiant savo nuomonę apie tuos dalyvius.

Šeštadienį buvo taipgi duota Budriko valanda lietuvių muzikos per tą pačią stotį.

MARQUETTE JEWELRY & RADIO

Savininkas R. Andreilunas

Užlaikau visokių aukštųjų ir vidurinių daiktų, veidrodžių, modas, radijo, pianų, reikmenų ir t. t. Pasiūsiu laisvą ir musikos instrumentus.

2650 West 63rd St. Chicago. Telefonas HEMLOCK 3390

RADIO

Taisau, perdirbu battery setus ir elektrinius arba išmainau.

A. J. ŽVIRBLIS Laf. 8227

A. ALESAUSKAS MOTOR EXPRESS

Mes permufnuojame, pervežame pianus, fornius ir kitokius dalykus.

Taipgi parduodame anglis geriausios rūšies už prieinamiausią kainą. Musų patarnavimas yra greitas, geras ir nebrangus.

7126 So. Rockwell Street

Telef. Republic 5099

Mes pervežame daiktus ir į kitus miestus.

malonių balsų ir kurinių išpildymu.

Ypatingai man patiko "Leiskit i Tėvyne" (Vanagaičio) ir "Bernelis. Tikrai būtų malonios radio valandos, jeigu gerb. dainininkė būtų galima dažniau išgirsti.

A. Kalvaitis.

Dalyvavo vaidylų vyrų choras, po vadovystė muziko Saurio; sopranas — Violet Jasiloniūtė ir Jadvyga Gricaitė; du solistai iš vaidylų choro — J. Radis ir A. Zamb. Muzikas Sauris pagrojo keletą lietuviškų melodijų vargonais.

Buvo duoti keli lietuviški rekordai, naujai išleisti, tarp jų ir vienas padarytas Budriko radio orkestros, kurį išleido Columbia kompanija.

Ateinanti ketvirtadienį, nuo 6 iki 7 val., iš stoties WHFC, šeštadienį nuo 7 iki 8 val. vak. ir sekmadienį nuo 1 iki 2 val. po pietų iš stoties WCFL bus duodami geri radio programai surengti Joseph Budrik, Inc. lešomis.

Vienas štabo.

PRANESIMAI.

A. L. R. K. Materų Sąjungos Chicago Apskričio susirinkimas įvyks spalio 31 d. lygiai 7:30 val. vakare, Gimimo P. šv. parap. mokykloje, 68 ir So. Washtenaw, Marquette Park. Visų kuopų atstovės kviečiamos dalyvauti. Prašomos nesivėluoti.

Valdyba.

Wm. J. Kareiva Savininkas
Del geriausios rūšies ir patarnavimo, šaukkit
GREEN VALLEY PRODUCTS
Olešėlia šviežius kiaušinių, sviesto ir surių.
4444 SO. PAULINA STREET
Tel. Boulevard 1389

AUTOMOBILIAI

DE SOTO IR PLYMOUTH

Geriausios Rūšies Automobiliai.

Ateik pažūrėti mūsų naujais DE SOTO ir PLYMOUTH Chrysler išdirbystės automobilių už labai prieinamą kainą.

Naujas De Soto \$885.00 f.o.b.
Naujas Plymouth \$590.00 f.o.b.

GAGE PARK MOTOR SALES
Joe Bagdonas, Savininkas
5625-27 S. WESTERN AVE.
Telefonas Prospect 5689

NAUJI GERIAUSI AUTOMOBILIAI GRAHAM PAIGE

Kaina \$645.00 F. O. B.
Jei manai pirkti karg, pirmiausia atėik pas mus ir patikrink, kad pas mus rasite geriausios rūšies automobilius už žemą kainą.

Taipgi turime įvairių įvairiausių varėtojų karg už labai mažą kainą.

BRIGHTON MOTOR SALES INC.

Savininkas: Valerius, J. Lesky

Telefonas Lafayette 6086

3902 Archer Avenue

Marquette Park. — Šv. Kazimiero Akademijos Remėjų 8 skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 31 d., 8 val. vakare, Gimimo Paanelės šv. parapijos svetainėje.

Svarbu, kad kiekviena narė (ys) atsilankytų, nes yra daiktų, kurie turi būti butinai apsvarstyti šiame susirinkime.

Valdyba.

KAM PRIGULI 15 MILIONŲ DOLERIŲ AUKSAS?

NEW YORK, spal. 29. — Iš Pietų Amerikos atplaukė garlais "Western World". Juomi atvežta 15 milijonų dolerių vertės aukso iš Brazilijos. Šį aukšą į čia pasiuntė sugriauta tos respublikos valdžia. Nežinoma tad, kam tas aukšas šandie priguli.

Augusto Amaral, vietos braziliečių revoliucinio komiteto pirmininkas, sako, kad iš to aukso 12 milijonų dolerių prigulė sugriautai valdžiai. Tą aukšą ji pasiuntė pirkti ginklus ir amuniciją.

Amerikos J. Valstybės kol kas nepripažįsta revoliucinės Brazilijos valdžios. Tą bus sunkenybių tai valdžiai paimti savo žinybon prisiųstą aukšą.

Lundiškių km., soduose iš artimo miško lankosi labai daug voverių. Jos nuraško

ĮVAIRUS KONTRAKTORIAI:

M. ZIZAS
Namų Statymo Kontraktoriaus
Statų įvairiausių namų prieinama kaina.
7217 S. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Hemlock 5536

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
Namų Statymo Kontraktoriaus
4556 So. Rockwell Street

MES
Budavojam naujas namus, dirbam cemento darbus - fundamentus, saidvokus, taipgi muro darbus, iš medinių padarom murinius, apmūrinam medinį namą po vieną plytą. Atrodo murinis, po to jau nereik pentyt. Turim namų ant pardavimo ir maimymo.

JOKANTAS BROS.
4138 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7674

Telef. Republic 6396
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statau namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos prieinamiausios.

2452 WEST 69th STREET
Tel. Lafayette 5662 Ofisas ir Rez. ir 2394 4101 S. Mozart St.

J. C. ENCHER & CO.
GENERALIAI KONTRAKTORIAI
Real Estate ir visokia apdrauda.
Notary Public
Skyrius 4429 So. Fairfield

JOHN PAKEL & CO.
Generaliai Kontraktoriai
Real Estate
2621 WEST 71 STREET
Telefonas Hemlock 0367
Rez. Grovehill 1680

A. M. BUTCHAS
PARDUODAME: Pentus, aliejų, vinis, ir įvairius įvairiausias Hardware — geležinius daiktus — reikmenis. Musų kainos labai prieinamos.

4414 So. Rockwell Street
Telefonas Lafayette 6086

nuo medžių obuolius ir dumia vel atgal į mišką. Taip kasdien jų atsilanko po keliasdešimt. Voverės labai nebaikščios.

"M. L."

AR IEŠKAI GEROS KNYGOS?

Kad šiais laikais Amerikos lietuviai mažiau knygų skaito, tai visiems aišku. Bet kad dar yra žmonių, tebeturinių troškiną ką nors gero pasiskaityti, tai taipgi žinoma.

Knygų mylėtojai neretai turi vargo iki užtinka tikrai sau patinkamą knygą. Tokiems čia norime nurodyti vieną knygą, kuria niekas neapsivils, ypač tie, kurie mėgsta dvasiškus, religinius pasiskaitymus. Karštai visus

REIKALINGA moteris ar mergina prie namų darbo paslietuvi fotografą. Darbas nuolatinis. Kreiptis:

P. PUČKORIUS
928 Warren Avenue
Tel. Downers Grove 1104
Downers Grove, Ill.

REIKALINGA moteris ar mergina dirbti lietuviškoj valgykloj. Duosime visą užlaikymą ir algą. Kreiptis:

ANT. PAZERECKIS
3908 West 111 Street
(Prie šv. Kazimiero kapinių)
Tel. Beverly 4626

Phone Republic 4949
PETRAS GRIBAS
Moliavojimo Kontraktoriaus

Mes moliavojime, dekoruame ir lipoperuojame visokius namus. Musų kainos labai prieinamos ir darbas garantuotas.

6127 S. Maplewood Ave.

JONAS PUDZIUVELIS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statau naujus namus ir pertalpus senus. Senus namus priimu į maimymą.

2650 West 69 Street
Telef. Hemlock 4576
Tel. Lafayette 5197

W. & L. ELECTRIC CO.
Not Inc.
Elektros kontraktoriai, suvedam šviestas ir jėgą. Elektros reikmenos ir fikšleriai.

L. DOMBROWSKI & SON
3616 West 47 Street

Telefonas Canal 7233
PETRAS CIBULSKIS

Maliavojimo Kontraktoriaus
Maliavų ir sieninės popieros krautuvė. Naujas stakas.

2334 So. LEAVITT ST. CHICAGO

M. YUSZKA
Plumbing & Heating
Kaipo lietuvių, lietuviams patarnausiu kuo geriausia.

4426 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 8227

Sapos Telef. Namų Telef.
Hemlock 2867 Republic 5688

JOHN YERKES
Plumbing & Heating Lietuvių KONTRAKTORIUS
Mano darbas pilnai garantuotas. Kainos prieinamos.

2422 WEST 69th STREET
Tel. Canal 6616

Thomas Higgins
PLUMBERS
Turis patyrimą per daugelį metų. Darbe atlieku greitai ir pigiai.

2313 SO. OAKLEY AVE.
Telef. Canal 6616

raginame įsigyti knygą vardu

DIEVIŠKASIS IŠGANYTOJAS

Tai yra didokas veikalas, turis 476 puslapių. Pagal vokišką originalą lietuviams tą veikalą prirėngė tėvas jezuitas B. Andruska.

Yra tai platus aprašymas gadynės prieš pat Išganytojų ateisiant ir paskui viso Kristaus gyvenimo ir mokslo išdėstymas. Tas viskas išdėta įdomiai, gražioje, aiškioje, visiems suprantamoje kalboje.

Įsigykite tą knygą, ją skaitysit nuo pradžios iki galo su dideliu pasigrožėjimu ir dvasiška nauda, skaitysite ją daug sykiu ir vis didėjančiu pasitenkinimu. Kaina \$2.00. Kreiptis

"DRAUGAS" PUB. CO.
2334 S. OAKLEY AVE.
Chicago, Ill.

ATMINK SAVO NAUDAI,

Kad vesdamas visus reikalus per

S. L. FABIAN & CO.
809 West 35th Street

CHICAGO
TEL. BOUL. 0611 ARBA 0774
Visados sutapusi daug išlaikų
Perkam Motaigius ir Bonus. Skolinam pinigų ant Namų. Parduodam, išmainom ir inštruinam visoki turtą. Padarom davarntastes ir Pirkimo bei Pardavimo Notariškus raštus. Siunčiam Pinigus ir Laivakortes. ATSAKANTIS PATARNAVIMAS Yra pamatu mūsų Pasiekimų. MES GARANTUOJAM SAVO ATLIKTA DARBĄ.

ĮVAIRUS PARDAVIMAI

PARDUOSIM su dideliu nuostolu visus, puikius rakandus, 3 Wilton kaurai, elektrinis radio ir viską musų 4 kamb. apartamente. Vartota tik 3 mėn. Kreipkis tuoj. Tikras bargenas.

3040 W. 62 St. 1-mas floras

MOTERŲ ŠAPA
Įkurta 3 metal, parduoda namines dreses, pančekas, ir kitokius reikalingus pre dresų, geras stakas ir fikšleriai, verti \$1,600. Sav. išvažiuoja. Pigiai už cash. Moteris ar pora gali daryti pinigų. Renda pigi. 4436 No. Damen ave.

Restoranas ir bekmė mieste iš 110,000 gyv., prie Nat'l State kelio, puiki progą partnerams, visi įrengimai, plytų pečius, elektros šaldyt. \$10,000. Nepraieisk to. Proga ryškų su Pasauline Paroda. Rašyk: Draugas, Box 200, 2334 So. Oakley Ave.

REAL ESTATE

P. B. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS

REAL ESTATE

Statau naujus namus ir senus priimu į mainus.

2608 WEST 47 STREET
Tel. Lafayette 1083

5 KAMB. APT.
4426 So. Trumbull ave. 2-ros lub. naujam 2 fl. name, mod. su maudi-nėmis, didelė virtuvė, daug klozetų, pigi randa, tarp Archer ir 47 St. gera transp.

MARK LEVY & BROS.
7 So. Dearborn St. Randolph 3683

Nauj. angl. 5 kamb. namas, k. v. 8, talitiu virtuvė ir maud. Atđ. ugn. \$9,500. 1758 No. Merrimac

Delaware St. — Schug Pk. total 44 — 45, blokas 8, \$1,500. John B. Ma-gar, 457 Delmas ave., San Jose, Cal.

Pigiai. Lotas 24x100. Armitage arti Hoynes. 1-mg morg. \$850. Duok pasiūlymą. W. J. Shiley, 625 — 11th St., Wilmette, Ill.

Plytų bung. 6 kamb. 2 karg gar. sal. įvaz. gera transp., pigiai perkant tuoj. John Anderson. 3515 So. Gunderson Ave. Berwyn, Ill.

FARMOS

FARMA Į MAINUS

Del igos malnysiu savo 80 akėrių farma į 2 flaty ar 1 1/2 augšio ar bung. Farma randasi vaisingų farmų juostoje, į rytus nuo Benton Harbor, Mich. Galvijai, visi farmeriški įrankiai. Namai turi but tik su 1-mu morg. Agentų nereik. Kreiptis 4752 Fullerton Ave.